

Dansk udgave

Meddelelser og oplysninger

60. årgang

30. juni 2017

Indhold

II Meddelelser

FÆLLES ERKLÆRINGER

Europa-Parlamentet

Rådet

Europa-Kommissionen

2017/C 210/01

Fælles erklæring fra Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet,
Europa-Parlamentet og Kommissionen

1

II

(Meddelelser)

FÆLLES ERKLÆRINGER

EUROPA-PARLAMENTET

RÅDET

EUROPA-KOMMISSIONEN

Fælles erklæring fra Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, Europa-Parlamentet og Kommissionen

(2017/C 210/01)

DEN NYE EUROPÆISKE KONSENSUS OM UDVIKLING
»VORES VERDEN, VORES VÆRDIGHED, VORES FREMTID«

1. 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling ⁽¹⁾ (2030-dagsordenen), der blev vedtaget af FN i september 2015, er det internationale samfunds indsats over for globale udfordringer og tendenser med hensyn til bæredygtig udvikling. 2030-dagsordenen er en politisk omstillingsramme for at udrydde fattigdom og opnå bæredygtig udvikling på globalt plan med målene for bæredygtig udvikling (SDG) i centrum. Den omfatter lige dele af de økonomiske, samfundsmæssige og miljømæssige dimensioner af bæredygtig udvikling, herunder de centrale aspekter ved regeringsførelse og fredelige og rummelige samfund, og anerkender de afgørende indbyrdes forbindelser mellem mål og delmål. Den skal gennemføres i sin helhed og ikke selektivt. 2030-dagsordenen sigter mod, at ingen lades i stikken, og søger at nå ud til de dårligst stillede først.
2. Udviklingen fra årtusindudviklingsmålene (MDG) til de bæredygtige udviklingsmål afspejler den ændrede tilgang til global udvikling. Denne tilgang, der er baseret på bæredygtig udvikling og menneskerettigheder, er i fuld overensstemmelse med EU's værdier og principper. 2030-dagsordenen og dens 17 mål for bæredygtig udvikling er universelle og gælder for alle lande på alle udviklingsstrin, baseret på nationalt ejerskab og fælles ansvar. Partnerskaber med mange interessenter er afgørende for gennemførelsen af målene for bæredygtig udvikling.
3. Addis Abeba-handlingsplanen ⁽²⁾, som indgår i 2030-dagsordenen, danner et nyt paradigme for gennemførelse gennem effektiv anvendelse af finansielle og ikkefinansielle midler ved at sætte den nationale indsats og sunde politikker forrest. 2030-dagsordenen suppleres endvidere af Sendairammen for katastrofeforebyggelse ⁽³⁾ og Parisaftalen om klimaændringer ⁽⁴⁾, der danner en retligt bindende ramme, som fastsætter en ny kurs for den globale klimaindsats. Gennemførelsen af disse tilsagn skal bygge på en regelbaseret verdensorden, hvor multilateralisme er et nøgleprincip, og De Forenede Nationer står i centrum.

⁽¹⁾ A/RES/70/1.

⁽²⁾ A/RES/69/313.

⁽³⁾ A/RES/69/283.

⁽⁴⁾ FCCC/CP/2015/L.9/REV.1.

4. EU og dets medlemsstater arbejder for et værdigt liv for alle, der forener økonomisk velstand og effektivitet, fredelige samfund, social rummelighed og miljømæssig ansvarlighed. I denne forbindelse vil indsatsen være rettet mod at udrydde fattigdom, reducere sårbarheder og afhjælpe ulighed for at sikre, at ingen lades i stikken. EU og dets medlemsstater vil ved at bidrage til opfyldelsen af 2030-dagsordenen også fremme et stærkere og mere bæredygtigt, rummeligt, sikkert og velstående Europa.
5. Denne europæiske konsensus om udvikling danner rammen for gennemførelsen af 2030-dagsordenen i samarbejde med alle udviklingslande, idet der tages behørigt hensyn til den ramme, som blev indført med Lissabontraktaten. Desuden udgør den globale strategi for EU's udenrigs- og sikkerhedspolitik (den globale strategi) en overordnet vision for et sammenhængende, troværdigt og lydhørt engagement i verden.
6. Formålet med denne konsensus er at skabe rammerne for en fælles tilgang til en udviklingspolitik, som skal anvendes af EU's institutioner og medlemsstaterne med fuld respekt for hinandens klare roller og kompetencer. Den vil fungere som rettesnor for EU's institutioner og medlemsstaterne i deres samarbejde med alle udviklingslande. Tiltag fra EU og dets medlemsstater vil være gensidigt forstærkende og koordineret for at sikre komplementaritet og virkning.

1. EU'S INDSATS I FORBINDELSE MED 2030-DAGSORDENEN

1.1. En stærkere og mere effektiv EU-indsats i en verden i forandring

7. EU og dets medlemsstater er nødt til at reagere på de aktuelle globale udfordringer og muligheder i lyset af 2030-dagsordenen. De vil gennemføre 2030-dagsordenen i alle interne og eksterne politikker med en omfattende og strategisk tilgang og afbalanceret og sammenhængende inddragelse af de tre dimensioner af bæredygtig udvikling og hensyntagen til de indbyrdes forbindelser mellem de forskellige mål for bæredygtig udvikling samt deres nationale tiltags bredere virkning på internationalt og globalt plan. Gennemførelsen vil blive nøje samordnet med gennemførelsen af Parisaftalen om klimaændringer og andre internationale forpligtelser, herunder FN's nye dagsorden for byer ⁽¹⁾.
8. Inden for denne overordnede ramme vil en sammenhængende og koordineret tilgang til EU's optræden udadtil være vigtig for en vellykket gennemførelse af 2030-dagsordenen på globalt plan. Med sit institutionelle system og de politiske instrumenter, som blev indført med Lissabontraktaten, er EU i dag godt klædt på til at reagere på de globale udfordringer og muligheder, når de melder sig.
9. EU's globale strategi fastlægger en vision for EU's engagement i verden ved hjælp af en række politikker. Den understreger betydningen af 2030-dagsordenen, som har potentiale til at igangsætte den nødvendige forandring til støtte for EU's værdier og målsætningerne for EU's optræden udadtil. De bæredygtige udviklingsmål vil være en tværgående dimension i alt det arbejde, der skal gøres for at gennemføre EU's globale strategi. Denne konsensus vil bidrage til opfyldelsen af prioriteterne for EU's optræden udadtil, herunder gennem støtte til modstandsdygtighed på alle niveauer. I den forbindelse vil EU og dets medlemsstater fremme en dynamisk og flerdimensional tilgang til modstandsdygtighed med henblik på at håndtere sårbarheden over for flere indbyrdes forbundne risici.

1.2. Det udviklingsrelaterede svar

10. Denne konsensus er hjørnестenen i EU's udviklingspolitik, der indgår i EU's overordnede indsats i forbindelse med 2030-dagsordenen. Det primære mål for EU's udviklingspolitik som fastlagt i artikel 208 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde er at mindske og på lang sigt udrydde fattigdom. EU og dets medlemsstater vil anvende princippet om udviklingsvenlig politikkohærens og vil tage hensyn til målene for udviklingssamarbejde i alle de eksterne og interne politikker, som de gennemfører, og som kan forventes at berøre udviklingslandene. Udviklingsvenlig politikkohærens er en grundlæggende del af EU's bidrag til at nå målene for bæredygtig udvikling.
11. EU's udviklingspolitik forfølger også målene for EU's optræden udadtil, navnlig dem, der er fastsat i artikel 21, stk. 2, litra d), i traktaten om Den Europæiske Union (TEU), om at fremme en bæredygtig udvikling i økonomisk, social og miljømæssig henseende i udviklingslandene med det hovedformål at udrydde fattigdommen. I overensstemmelse med de mål, der er fastsat i artikel 21, stk. 2, i TEU, bidrager udviklingspolitik blandt andet også til at styrke demokrati,

⁽¹⁾ A/RES/71/256.

retsstatsprincippet og menneskerettigheder, bevare freden og forebygge konflikter, forbedre miljøkvaliteten og en bæredygtig forvaltning af de globale naturressourcer, bistå befolkninger, lande og regioner, der står over for naturkatastrofer eller menneskeskabte katastrofer, og fremme et internationalt system, der bygger på stærkere multilateralt samarbejde og god global styring. Den europæiske konsensus bidrager derfor også til at overholde kravet om at sikre sammenhæng mellem de forskellige områder inden for EU's optræden udadtil og mellem disse områder og dens øvrige politikker.

12. En central faktor for at opfylde disse fælles målsætninger er at optræde samlet som Union. EU og dets medlemsstater forpligter sig derfor til at arbejde bedre sammen. Der er behov for bedre sammenhæng mellem medlemsstaterne og EU's institutioner. Et sammenhængende og konsekvent engagement vil resultere i større troværdighed, legitimitet, ansvarlighed, merværdi, indflydelse og positiv indvirkning i verden. EU og dets medlemsstater må stå sammen, »forenet i mangfoldighed«, og benytte en række forskellige erfaringer og tilgange under hensyntagen til deres respektive komparative fordele.

1.3. Principper og værdier, der skal være retningsgivende for udviklingsindsatsen

13. EU og dets medlemsstater handler i overensstemmelse med principperne for EU's optræden udadtil, der er fastsat i artikel 21, stk. 1, i TEU: demokrati, retsstatsprincippet, menneskerettighedernes og de grundlæggende frihedsrettigheders universalitet og udelelighed, respekt for den menneskelige værdighed, principperne om lighed og solidaritet samt respekt for grundsætningerne i De Forenede Nationers pakt og folkeretten. Disse universelle værdier og god regeringsførelse står centralt på 2030-dagsordenen.
14. Politisk dialog er en vigtig måde at fremme udviklingsprincipper på og har ligeledes en forebyggende dimension med det formål at sikre, at EU's værdier overholdes. EU og dets medlemsstater vil integrere respekt for menneskerettighederne, demokrati, retsstatsprincippet og ligestilling mellem kønnene i deres politiske dialog. Denne dialog vil blive ført med partnerlandes regeringer og andre og skal være en vigtig platform for handling, som fremmer en fælles forståelse, gennemgår fremskridtene regelmæssigt og kortlægger passende støtteforanstaltninger.
15. Ligestilling mellem kønnene er en af EU's centrale værdier, som er forankret i EU's politiske og retlige rammer. Det er et meget vigtigt område, hvis de bæredygtige udviklingsmål skal opfyldes, og det går igen overalt i 2030-dagsordenen. EU og dets medlemsstater vil på alle indsatsområder prioritere at fremme kvinders og pigers rettigheder, ligestilling mellem kønnene, kvinders og pigers indflydelse og beskyttelsen af dem.
16. EU og dets medlemsstater vil gennemføre en rettighedsbaseret tilgang til udviklingssamarbejde, der omfatter alle menneskerettigheder. De vil fremme integration og deltagelse, ikkeforskelsbehandling, ligestilling og lighed, gennemsigtighed og ansvarlighed. EU og dets medlemsstater vil fortsat spille en central rolle med hensyn til at sikre, at ingen lades i stikken, uanset hvor de lever, og uanset etnisk oprindelse, køn, alder, handicap, religion eller overbevisning, seksuel orientering og kønsidentitet, migrationsstatus eller andre faktorer. Denne tilgang omfatter bekæmpelse af de mange former for forskelsbehandling, som sårbare personer og marginaliserede grupper står over for.
17. EU og dets medlemsstater værdsætter civilsamfundsorganisationers deltagelse i udvikling og opfordrer alle dele af samfundet til at engagere sig aktivt. De anerkender de mange forskellige roller, som civilsamfundsorganisationer spiller for at fremme demokrati og forsvare rettighedshavere og retsstatsprincippet, social retfærdighed og menneskerettigheder. EU og dets medlemsstater vil fremme civilsamfundets rum og øge deres støtte til kapacitetsopbygning i civilsamfundsorganisationer for at styrke deres stemme i udviklingsprocessen og for at fremme den politiske, sociale og økonomiske dialog.
18. Udviklingseffektivitet er afgørende for at nå målene for bæredygtig udvikling og bør understøtte alle former for udviklingssamarbejde. EU og dets medlemsstater vil anvende principperne for udviklingseffektivitet, som der blev opnået enighed om i det globale partnerskab for effektivt udviklingssamarbejde i højniveauforummet om bistandseffektivitet i Busan i 2011, og som blev fornyet på mødet på højt plan i Nairobi i 2016, nemlig udviklingslandes ejerskab af udviklingsprioriteter, fokus på resultater, inklusive udviklingspartnerskaber, gennemsigtighed og gensidig ansvarlighed.

2. HANDLINGSGRUNDLAG

19. Gennemførelsen af 2030-dagsordenen kræver omfattende nationale strategier for bæredygtig udvikling, som tager højde for målene for bæredygtig udvikling og deres indbyrdes forbindelser. Ved planlægning og gennemførelse af udviklingssamarbejde vil EU og dets medlemsstater lægge særlig vægt på sådanne indbyrdes forbindelser og integrerede tiltag, som kan give sidegevinster og opfylde flere mål på en sammenhængende måde. I denne forbindelse vil EU's og medlemsstaternes tiltag afspejle 2030-dagsordenens centrale temaer: »People, Planet, Prosperity, Peace and Partnership« — mennesker, kloden, velstand, fred og partnerskab.
20. EU og dets medlemsstater anerkender, at 2030-dagsordenen skal gennemføres i sin helhed, ikke selektivt, men vil med henblik på at opnå en bæredygtig udvikling og fremskynde omstillingen samtidig behandle en række tværgående elementer som f.eks.: unge, ligestilling mellem kønnene, mobilitet og migration, bæredygtig energi og klimaændringer, investering og handel, god regeringsførelse, demokrati, retsstatsprincipper og menneskerettigheder, innovativt samarbejde med mere udviklede udviklingslande og mobilisering og anvendelse af hjemlige ressourcer.

2.1. Mennesker — menneskelig udvikling og værdighed

21. Global befolkningstilvækst og demografiske ændringer kombineret med økonomiske, sociale og miljømæssige ændringer giver muligheder og udgør alvorlige udfordringer for bæredygtig udvikling. Verdens befolkning forventes at stige med 2,4 mia. inden 2050, heraf 1,3 mia. i Afrika. Opfyldelse af de uddannelsesmæssige behov hos børn og unge er afgørende for at fremme ansvarligt medborgerskab, udvikle bæredygtige og velstående samfund og fremme ungdomsbeskæftigelsen.
22. Udryddelse af fattigdom, bekæmpelse af forskelsbehandling og ulighed og sikring af, at ingen lades i stikken, er kernen i EU's politik for udviklingssamarbejde. Fattigdom er flerdimensionel og vedrører økonomiske, sociale, miljømæssige, kulturelle og politiske aspekter. EU og dets medlemsstater vil fortsat søge at udrydde sult og alle former for fejlernæring samt fremme universel sundhedsdækning og universel adgang til kvalitetsuddannelse, tilstrækkelig og bæredygtig social beskyttelse og ordentligt arbejde til alle i et sundt miljø. Fremskridt på disse områder vil give et styrket grundlag for bæredygtig udvikling. EU gentager sit tilsagn om at afsætte mindst 20 % af sin officielle udviklingsbistand (ODA) til social inklusion og menneskelig udvikling.
23. EU og dets medlemsstater vil støtte partnerlandene i at leve op til deres ansvar for at styrke deres nationale politikker og regeringsførelse med henblik på bæredygtig tilvejebringelse af væsentlige tjenesteydelser og overholdelse af menneskerettighederne.
24. Underernæring og fejlernæring er væsentlige hindringer for udvikling og en livslang byrde, fordi det forårsager kognitive underskud, mindsker børns evner i skolen og fører til dårligt helbred og nedsat økonomisk produktivitet. EU og dets medlemsstater vil arbejde for at sikre adgang for alle til økonomisk overkommelig, sikker, tilstrækkelig og nærende kost. Der vil blive lagt særlig vægt på personer i de mest sårbare situationer, bl.a. børn under fem, unge piger og kvinder, især under graviditet og amning. De vil gøre en koordineret, hurtig og tværsektoriel indsats for at udrydde sult, øge kapaciteten til diversificeret lokal og regional fødevarerproduktion, garantere fødevarer- og ernæringssikkerheden og styrke modstandsdygtigheden hos de mest sårbare, især i de lande, der står over for langvarige eller tilbagevendende kriser. De vil fortsætte med at investere i børns tidlige udvikling ved at tackle alle former for fejlernæring, herunder nedsat vækst og afmagring blandt børn gennem støtte til basale tjenesteydelser inden for sundhed, ernæring, vand, sanitet og hygiejne og social beskyttelse.
25. EU og dets medlemsstater vil støtte de fattigste samfund i at forbedre adgangen for alle til jord, fødevarer, vand og ren, økonomisk overkommelig og bæredygtig energi, samtidig med at skadelige virkninger for miljøet undgås. De vil fremme politiske initiativer og støtte partnerlandene i planlægningen og gennemførelsen af en integreret tilgang til konkret tackling af de mest relevante indbyrdes forbindelser mellem jord, fødevarer, vand og energi.
26. Den betydelige stigning i efterspørgslen efter vand og vandmangel i løbet af de kommende årtier vil føre til betydelige udfordringer, navnlig for så vidt angår tilpasning til klimaændringer. Universel adgang til sikkert drikkevand, sanitet og hygiejne er en forudsætning for sundhed og trivsel, vækst og produktivitet. Vandressourcer er også særligt udsatte

for miljøforringelser, herunder klimaændringer, hvilket truer landbrug og fødevarer sikkerhed. EU og dets medlemsstater vil støtte bæredygtig og integreret vandforvaltning samt en mere effektiv anvendelse og genanvendelse af vand, herunder gennem en mere strategisk tilgang til regional udvikling og integration.

27. Sundhed står centralt i menneskers liv og er et nøgleelement i retfærdig og bæredygtig vækst og udvikling, herunder udryddelse af fattigdom. EU og dets medlemsstater bekræfter på ny deres tilsagn om at beskytte og fremme alles ret til at nyde den højst opnåelige standard for fysisk og mental sundhed for at fremme den menneskelige værdighed, trivsel og velstand. De vil fortsat støtte partnerlandene i deres indsats for at opbygge stærke og robuste sundhedssystemer af høj kvalitet ved at sikre lige adgang til sundhedstjenester og universel sundhedsdækning. Med henblik herpå vil EU og dets medlemsstater støtte udviklingslandene med uddannelse, ansættelse, udsendelse og løbende faglig udvikling af arbejdsstyrken i sundhedssektoren. De vil fremme investeringer i og styrkelse af sundheds- og socialarbejdere i forreste linje, som spiller en afgørende rolle med hensyn til at sikre dækning af sundhedsydelse i fjerntliggende, fattige, underforsynede områder og konfliktområder. EU og dets medlemsstater vil fortsætte med at investere i forebyggelse og bekæmpelse af overførbare sygdomme såsom hiv/aids, tuberkulose, malaria, hepatitis og vil bidrage til at sikre adgangen til økonomisk overkommelige vigtige lægemidler og vacciner for alle. De vil fremme forskning og investeringer i og udvikling af nye sundhedsteknologier. De vil tage skridt til imødegåelse af globale sundhedstrusler såsom epidemier og antimikrobiel resistens gennem en folkesundhedsmæssig tilgang. De vil arbejde for at mindske børne- og mødredødelighed, fremme mental sundhed og bekæmpe den voksende byrde af ikkeoverførbare sygdomme i partnerlandene og tackle kemisk forurening og dårlig luftkvalitet. På baggrund af de forskellige indbyrdes forbindelser vil de støtte partnerlandene i at forfølge en tilgang med sundhed i alle politikker.
28. Adgang for alle til uddannelse af god kvalitet er en forudsætning for unges beskæftigelsesegnethed og udvikling på lang sigt. EU og dets medlemsstater vil støtte inklusiv livslang læring og retfærdig uddannelse af høj kvalitet, særligt i den tidlige barndom og de første skoleår. De vil også fremme uddannelse på sekundært og tertiært niveau, teknisk uddannelse og erhvervsuddannelse samt uddannelse på arbejdspladsen og voksenuddannelse, herunder i nød- og krisesituationer. Der vil blive lagt særlig vægt på uddannelse og uddannelsesmuligheder for piger og kvinder. EU og dets medlemsstater vil intensivere deres bestræbelser på at sikre, at alle borgere har de kundskaber, færdigheder, kompetencer og rettigheder, som de har brug for for at nyde et liv i værdighed, være fuldt ud inddraget i samfundet som ansvarlige og produktive voksne og bidrage til den sociale, økonomiske og miljømæssige trivsel i deres lokalsamfund.
29. Børns behov og rettigheder og forhåbninger kræver opmærksomhed. Omfattende foranstaltninger i den tidlige barndom er et af de tiltag med det største økonomiske og sociale udbytte. EU og dets medlemsstater vil intensivere deres bestræbelser på at skabe et sikkert og udviklende miljø for børn som et vigtigt led i at fremme en sund ung befolkning, der er i stand til at nå sit fulde potentiale. De erkender desuden, at alle børn fortjener en fredelig barndom og uddannelse af høj kvalitet, også i nød- og krisesituationer for at undgå risikoen for en »tabt generation«. EU og dets medlemsstater vil arbejde sammen med partnerlande for at forbedre beskyttelsen af børn og deres deltagelse i beslutninger, der vedrører dem.
30. I overensstemmelse med princippet om ikke at lade nogen i stikken vil EU og dets medlemsstater være særlig opmærksomme på personer i ugunstige, sårbare og marginaliserede situationer, herunder børn, ældre, personer med handicap, LGBTI-personer og oprindelige folk. Dette omfatter foranstaltninger med henblik på bedre at nå, beskytte og støtte dem for at give dem de samme muligheder og sikre, at der ikke sker forskelsbehandling.
31. Det anslås, at der er 1 mia. mennesker i verden med handicap, hvoraf 80 % bor i udviklingslandene. Personer med handicap er ofte de fattigste i deres samfund og møder en betydelig højere grad af stigmatisering og forskelsbehandling. EU og dets medlemsstater vil i deres udviklingssamarbejde tage hensyn til de særlige behov hos personer med handicap. I overensstemmelse med FN's konvention om rettigheder for personer med handicap vil

de aktivt fremme rettighederne for personer med handicap og træffe mere omfattende foranstaltninger for at sikre deres fulde inklusion i samfundet og deres lige deltagelse på arbejdsmarkedet.

32. Det vil fortsat være en vigtig udfordring at skabe tilstrækkelig mange job af god kvalitet til unge. Målrettede politikker og passende investeringer er nødvendige for at fremme unges rettigheder og lette deres deltagelse i samfundslivet, civilsamfundet og økonomien og sikre, at de bidrager fuldt ud til inklusiv vækst og bæredygtig udvikling. Unge bør også deltage i demokratiske processer og påtage sig lederroller.

Unge

Unge mennesker er aktører i udvikling og forandring og er som sådan væsentlige bidragydere til 2030-dagsordenen, herunder gennem deres evne til at innovere. Hvis deres uddannelse, beskæftigelse og sociale og politiske behov negligeres, vil det undergrave opfyldelsen af målene for bæredygtig udvikling og gøre dem sårbare over for kriminalitet og radikalisering, især i konfliktsituationer.

EU og dets medlemsstater vil fokusere på konkrete tiltag for at dække unges specifikke behov, især unge kvinders og pigers, ved at øge beskæftigelse af høj kvalitet og mulighederne for iværksætteri, understøttet af effektive politikker inden for uddannelse, erhvervsuddannelse, udvikling af færdigheder og kompetencer og adgang til digitale teknologier og tjenester. Formålet er at udnytte den digitale innovationskapacitet og skabe muligheder for at drage fordel af den teknologiske udvikling. EU og dets medlemsstater vil også sigte mod at styrke unges rettigheder og indflydelse i forbindelse med varetagelsen af offentlige anliggender, herunder ved at fremme deres deltagelse i de lokale økonomier, samfund og beslutningsprocesser, navnlig gennem ungdomsorganisationer.

33. EU og dets medlemsstater vil arbejde for overholdelse af forpligtelserne i henhold til konventionen om afskaffelse af alle former for diskrimination imod kvinder. De vil aktivt fremme beskyttelsen og overholdelsen af kvinders og pigers rettigheder og arbejde sammen med partnere om at afskaffe alle former for seksuel og kønsbaseret vold og forskelsbehandling, herunder skadelig praksis, navnlig tvangsægteskaber, tidlige ægteskaber og børneægteskaber og kvindelig kønslemlæstelse. EU og dets medlemsstater vil tage skridt til at styrke den politiske dialog for at øge kvinders og pigers indflydelse, fremme deres vigtige rolle som udviklings- og forandringsagenter og øge foranstaltninger målrettet mod ligestilling mellem kønnene. Dette vil omfatte fremme af deres økonomiske og sociale rettigheder og indflydelse, styrkelse af deres stemme og deltagelse i det sociale, økonomiske, politiske og civile liv og beskyttelse af deres fysiske og psykiske integritet og ændring af den institutionelle kultur i EU og dets medlemsstater til en kultur, hvor forpligtelser overholdes. Fremme af kvinders lige adgang til produktiv beskæftigelse, ordentligt arbejde, lige løn for lige arbejde samt finansielle tjenesteydelser vil gavne alle medlemmer af samfundet.
34. EU er fortsat fast besluttet på at fremme, beskytte og iagttage alle menneskerettigheder og sikre den fulde og effektive gennemførelse af Beijinghandlingsprogrammet og handlingsprogrammet fra den internationale konference om befolkning og udvikling samt resultaterne af deres revisionskonferencer og på at beskytte seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder i denne forbindelse. Med dette in mente bekræfter EU sit tilsagn om at fremme, beskytte og opfylde den enkeltes ret til at have fuld kontrol over og frit og ansvarligt at kunne bestemme i spørgsmål vedrørende sin seksualitet og seksuelle og reproduktive sundhed uden forskelsbehandling, tvang og vold. EU understreger endvidere behovet for universel adgang til omfattende god og billig information om seksuel og reproduktiv sundhed samt god og billig uddannelse, herunder omfattende seksualundervisning, og sundhedsydelser.

Ligestilling mellem kønnene

Ligestilling mellem kvinder og mænd i alle aldre er vigtig for bæredygtig udvikling. Det har en multiplikatoreffekt i forbindelse med udryddelse af fattigdom og er nøglen til at frigøre potentialet for udviklingen af demokratiske samfund baseret på menneskerettigheder, social retfærdighed og bæredygtighed. Ligestilling mellem kønnene er desuden positivt forbundet med øget velstand og stabilitet samt bedre resultater på områder som sundhed og uddannelse. EU og dets medlemsstater anerkender kvinder og børn som vigtige aktører i udvikling og forandring, herunder deres rolle i fredsopbygning og konfliktløsning og humanitær indsats.

Der er stadig mange kvinder og piger, der fortsat forholdes deres rettigheder, ressourcer og stemme. Ulighed mellem kønnene falder sammen med andre former for udstødelse. Fremme af kvinders og pigers stilling og ligestilling mellem kønnene kræver, at der arbejdes med drenge, mænd, piger og kvinder for at fremme forståelsen af rettigheder, ligestilling og roller i samfundet. Dette indebærer også samarbejde med centrale aktører i samfundet såsom lærere, religiøse ledere og ledere fra lokalsamfundet for at udrydde forskelsbehandling af piger og kvinder.

EU og dets medlemsstater vil sikre, at kønsperspektivet systematisk integreres i alle politikker som et vigtigt bidrag til en vellykket gennemførelse af målene for bæredygtig udvikling. De vil fremskynde deres indsats for at opnå ligestilling og styrke kvinders stilling ved at uddybe partnerskaber med mange interessenter, styrke kapaciteten til kønsorienteret budgettering, planlægning og sikre kvinders og kvindeorganisationers aktive deltagelse i beslutningstagningen.

35. Kultur er både en katalysator for og et vigtigt led i udvikling og kan fremme social inklusion, ytringsfrihed, identitetsopbygning, civil ansvarliggørelse og konfliktforebyggelse, samtidig med at den økonomiske vækst styrkes. EU og dets medlemsstater, som understreger, at EU følger princippet om alle menneskerettigheders universelle, udelelige, indbyrdes forbundne og indbyrdes afhængige karakter, vil fremme interkulturel dialog og samarbejde samt kulturel mangfoldighed og vil beskytte kulturarven, fremme de kulturelle og kreative industrier og støtte kulturpolitikker, hvor disse vil hjælpe til at opnå bæredygtig udvikling, samtidig med at der tages hensyn til lokale forhold.
36. EU og dets medlemsstater vil gøre en indsats for at mindske samfundsforårsagede uligheder og fremme lige muligheder for alle. De vil derved hjælpe de fattigste og mest sårbare grupper i samfundet direkte og også hjælpe med at fremme en mere inklusiv og bæredygtig vækst, som ikke er til skade for kommende generationers evne til at opfylde deres behov. Økonomisk vækst er mere langvarig og gavner de fattigste bedst, hvis den er inklusiv. For at imødegå de stigende økonomiske og sociale uligheder vil EU og dets medlemsstater støtte nationale udviklingsstrategier, der maksimerer de positive sociale resultater og indvirkninger. De vil arbejde sammen med partnerlande for at fremme progressiv beskatning og offentlige omfordelingspolitikker, der tager passende hensyn til en bedre fordeling af vækst, skabelse af velstand og ordentlige arbejdspladser og til forbedret adgang til produktionsfaktorer som f.eks. jord eller finansiel og menneskelig kapital.
37. For at bekæmpe ulighed vil EU og dets medlemsstater også støtte effektive, bæredygtige og retfærdige sociale beskyttelsessystemer for at garantere en grundindkomst, forebygge tilbagefald til ekstrem fattigdom og opbygge modstandsdygtighed. De vil vurdere de afgørende faktorer for og tendenser i økonomiske og sociale uligheder og styrke deres redskaber og tilgange, for at de kan blive mere effektive med hensyn til at afhjælpe ulighed. EU og dets medlemsstater vil integrere reduktion af ulighed i deres udviklingssamarbejde og støtte innovative sociale praksisser.
38. EU og dets medlemsstater vil styrke modstandsdygtigheden, især hos sårbare befolkningsgrupper, over for voldsomme miljømæssige og økonomiske påvirkninger, naturkatastrofer og menneskeskabte katastrofer, konflikter og globale sundhedstrusler. De vil i deres indsats systematisk indarbejde modstandsdygtighed for at sikre, at personer, samfund, institutioner og lande bedre kan forberede sig til, modstå, tilpasse sig til og hurtigt komme sig over pres og voldsomme påvirkninger uden at ødelægge de langsigtede udviklingsperspektiver. Dette vil også ske under genopretning, rehabilitering og genopbygning efter katastrofer. Der skal sikres et tættere samarbejde og gensidigt supplerende indsatser mellem udviklingsaktører og humanitære aktører på grundlag af en fælles analyse af risici og sårbarheder.

39. Migration er et komplekst, globalt og langvarigt fænomen, som kræver en nøje tilrettelagt, afbalanceret, evidensbaseret og bæredygtig politisk reaktion, der skal respektere de nationale kompetencer og navnlig ikke berøre medlemsstaternes ret i henhold til artikel 79, stk. 5, i TEUF til at fastlægge antallet af tredjelandsstatsborgere, der kan indrejse fra tredjelande på deres område for at søge arbejde. Hvis migration og mobilitet forvaltes ordentligt, kan de yde positive bidrag til inklusiv vækst og bæredygtig udvikling. Regulær migration og mobilitet kan give fordele gennem overførsel af viden, færdigheder og kompetencer og produktionskapacitet til migranterne, deres familier og oprindelses- og bestemmelseslandene. Samtidig kan irregulær migration skabe store udfordringer og have en negativ indvirkning på oprindelses-, transit- og bestemmelseslandene. Migration er blevet et stadig mere presserende spørgsmål for både udviklingslandene og de udviklede lande. I nogle situationer nægtes migranterne menneskerettigheder og adgang til sundhed og uddannelse og risikerer at blive ofre for tvangsarbejde og menneskehandel. Et styrket engagement vil hjælpe med at lette sikker, velordnet, regulær og ansvarlig migration og mobilitet for mennesker, herunder gennem gennemførelsen af planlagte og velforvaltede migrationspolitikker.
40. Håndtering af migration rækker på tværs af mange politikområder, bl.a. udvikling, god regeringsførelse, sikkerhed, menneskerettigheder, beskæftigelse, sundhed, uddannelse, landbrug, fødevaresikkerhed, social beskyttelse og miljø, herunder klimaændringer. Gennem partnerskabsrammen vil EU og dets medlemsstater på en sammenhængende måde tackle de mange aspekter af migration og tvangsfordrivelse, herunder menneskesmugling og menneskehandel, grænseforvaltning, pengeoverførsler, håndtering af de underliggende årsager, international beskyttelse og tilbagesendelse, tilbagetagelse og reintegration, på basis af gensidigt ansvar og fuld overholdelse af humanitære forpligtelser og menneskerettigheder. EU og dets medlemsstater vil indtage en mere koordineret, holistisk og struktureret tilgang til migration og maksimere synergier og gøre brug af den nødvendige løftestangseffekt ved at anvende alle EU's relevante politikker, instrumenter og værktøjer, herunder udvikling og handel. Gennem denne øgede indsats vil EU og dets medlemsstater aktivt støtte den videre gennemførelse af den fælles Vallettahandlingsplan fra 2015 og udarbejdelsen af FN's »Global Compacts on Migration and Refugees« i henhold til New Yorkerklæringen om flygtninge og migranter fra 2016.
41. Gennem udviklingspolitikken vil EU og dets medlemsstater tackle de underliggende årsager til irregulær migration og bl.a. bidrage til en holdbar integration af migranter i modtagerlande og værtssamfund og hjælpe med at sikre en vellykket socioøkonomisk integration af migranter, der vender tilbage til deres oprindelseslande eller transitlande. Dette vil omfatte fremme af investeringer, handel og innovation i partnerlande for at fremme vækst og beskæftigelsesmuligheder, herunder gennem inddragelse af diasporaer, og støtte til social- og uddannelsessystemer samt at arbejde sammen med partnere fra den private sektor og andre om at sænke omkostningerne ved pengeoverførsler og fremme hurtigere, billigere og sikrere overførsler i både kilde- og modtagerlandene og dermed udnytte deres udviklingspotentiale.

Mobilitet og migration

2030-dagsordenen anerkender klart migrationens og mobilitetens positive bidrag til inklusiv vækst og bæredygtig udvikling. Migranter er væsentlige drivkræfter bag den globale økonomi navnlig via deres pengeoverførsler. Tackling af migration i alle dens former, hvad enten den er regulær eller irregulær, kræver kort- og langsigtede tværsektorielle tiltag, politikker og retlige rammer med henblik på at opfylde behovene for både migranter og værtsbefolkninger og sikre deres sikkerhed. Det er anerkendt, at der findes store udfordringer i udviklingslandene. På dette område førte Vallettatopmødet i november 2015 til betydelige skridt med vedtagelsen af en ambitiøs handlingsplan.

EU og dets medlemsstater vil øge bestræbelserne på at tackle de underliggende årsager til irregulær migration og tvangsfordrivelse og fremme en bedre forvaltning af migration i partnerlandene i alle dens aspekter. De vil konsolidere migration som en central del af EU's udenrigspolitiske dialog, herunder gennem udarbejdelse af skræddersyede reaktioner og styrkede partnerskaber, på en gennemsigtig og demokratisk måde.

42. EU og dets medlemsstater vil fremme værdigheden og modstandsdygtigheden hos langvarigt tvangsfordrevne personer og deres integration i det økonomiske og sociale liv i modtagerlandene og værtssamfundene, idet det erkendes, at fordrevne personers kompetencer er et afgørende mobilt aktiv, som er væsentligt for deres modstandsdygtighed og genopbygningen af deres tilværelse samt som et bidrag til deres værtssamfund. EU og dets medlemsstater vil anvende en rettighedsbaseret tilgang og være særlig opmærksomme på kvinder, ledsagede og

uledsagede mindreårige og meget sårbare personer. De vil beskytte langsigtede sociale strukturer og integrere langvarigt fordrevne personer i den bredere udviklingsplanlægning, herunder gennem adgang til uddannelse og ordentlige job.

2.2. Kloden — beskyttelse af miljøet, forvaltning af naturressourcer og håndtering af klimaændringer

43. Menneskers trivsel og modstandsdygtige samfund afhænger af et sundt miljø og velfungerende økosystemer. Miljøforringelser, klimaændringer, ekstreme vejrforhold og naturkatastrofer eller menneskeskabte katastrofer kan modvirke udviklingsmæssige gevinster og økonomiske fremskridt, navnlig for de fattige. Det kan øge sårbarheder og behov, bringe freden og stabiliteten i fare og forårsage omfattende migration. Ud over specifikke indsatser skal miljøhensyn være integreret i alle sektorer af udviklingssamarbejdet, herunder gennem forebyggende foranstaltninger. EU og dets medlemsstater vil fremme ressourceeffektivitet og bæredygtigt forbrug og produktion, herunder bæredygtig forvaltning af kemikalier og affald, med henblik på at afkoble den økonomiske vækst fra miljøforringelse og sætte gang i omstillingen til cirkulær økonomi. En ansvarlig privat sektor og systematisk anvendelse af forurenere betaler-princippet vil også være en betingelse for succes. De vil bidrage til at opbygge kapacitet til at integrere miljømæssig bæredygtighed, målsætninger med hensyn til klimaændringer og indførelse af grøn vækst i de nationale og lokale udviklingsstrategier. De vil også gøre bedre brug af videnskab, teknologi og innovation til at fremme miljømæssig bæredygtighed, og de vil fremme partnernes brug af de omfattende data og oplysninger, som kan tilgås gennem europæiske og internationale jordobservationsprogrammer, for at støtte evidensbaserede beslutninger, som tager hensyn til miljøtilstanden.
44. EU og dets medlemsstater vil støtte bevaring og bæredygtig forvaltning og brug af naturressourcer og bevaring og bæredygtig brug af biodiversitet og økosystemer, herunder skove, have, kystområder, vandløbsoplande og andre økosystemer, med henblik på at sikre økosystemtjenester. I overensstemmelse med de internationale forpligtelser vil de tackle ulovlig skovhugst og dermed forbundet handel, jord- og skovforringelse, ørkendannelse, tørke og tab af biodiversitet. De vil fremme sidegevinster ved bæredygtig forvaltning, herunder styrke modstandsdygtighed over for og tilpasning til klimaændringer. De vil styrke integrationen af bæredygtighed i alle samarbejdssektorer og vægte miljøproblemerne højere i dialoger med deres partnere. EU og dets medlemsstater vil fremme brugen af naturkapitalregnskaber. De vil støtte bedre regeringsførelse og kapacitetsopbygning med henblik på bæredygtig forvaltning af naturressourcer, herunder forebyggelse af ulovlig udnyttelse af skovene. De vil også fremme inddragelsen af lokale interessenter og respekten for rettighederne for alle, herunder oprindelige folk og lokale samfund. De vil tackle krybskytteri mod vilde dyr og ulovlig handel med vilde dyr og planter og træ og ulovlig udnyttelse af andre naturressourcer. For at opnå sunde og produktive have vil de fremme beskyttelse og genopretning af marine økosystemer, bæredygtig forvaltning af havressourcer og bæredygtigt fiskeri, herunder gennem bedre havforvaltning og udvikling af den blå økonomi.
45. EU og dets medlemsstater vil integrere miljø og klimaændringer, i alle deres udviklingssamarbejdsstrategier, bl.a. ved at fremme en sund balance mellem modvirkning og tilpasning. De vil gennemføre 2030-dagsordenen og Parisaftalen om klimaændringer gennem en koordineret og sammenhængende indsats, og de vil maksimere synergiene. De vil støtte nationale strategier, herunder tværministeriel planlægning og programmering, der fremmer modstandsdygtighed, mindsker klimarisikoen og bidrager til emissionsreduktioner i overensstemmelse med gennemførelsen af nationalt bestemte bidrag (NDC'er) under hensyntagen til udfordringerne for udviklingslandene, især de mindst udviklede lande (LDC-lande) og små udviklingsøstater (SIDS). De vil bidrage til, at der kommer lokale klimaforkæmpere, og til aktivt at formidle og udbrede projekter vedrørende bedste praksis, bl.a. ved at støtte platforme med mange interessenter. Den juridisk bindende karakter af Parisaftalen og kravet om at udarbejde nationalt bestemte bidrag kan også give drivkraft til national udviklingsplanlægning i forbindelse med 2030-dagsordenen.

Bæredygtig energi og klimaændringer

Energi er en kritisk vigtig udviklingskatalysator og afgørende for løsninger på en bæredygtig klode. Udviklingslandene har brug for energi til at fremme inklusiv vækst og forbedre levestandarden yderligere. Investering i bæredygtig energi kan sikre og øge adgang til rent vand, ren madlavning, uddannelse og sundhed og desuden skabe job og støtte lokale virksomheder på en miljøvenlig måde.

EU og dets medlemsstater vil forfølge tre indbyrdes forbundne centrale mål: tackle manglen på adgang til energi, øge energieffektiviteten og produktionen af vedvarende energi for at opnå en holdbar balance mellem energiproduktion og -forbrug og bidrage til den globale bekæmpelse af klimaændringer i overensstemmelse med Parisaftalen og de tilhørende nationalt bestemte bidrag forelagt af parterne. EU og dets medlemsstater vil tackle energifattigdom ved at bidrage til universel adgang til energitjenester, som er økonomisk overkommelige, moderne, pålidelige og bæredygtige, med stærkt fokus på vedvarende energi og energieffektivitet. Ren og vedvarende energi kan leveres gennem løsninger styret af lokalsamfundet uden for nettet eller i mininet, der giver adgang til energi i landdistrikter.

EU og dets medlemsstater vil også fremme udfasningen af miljøskadelige subsidier til fossilt brændsel, stabile og åbne energimarkeder og udrulning af intelligente net samt brug af digitale teknologier til bæredygtig energiforvaltning. Denne styrkede strategi vil ledsage den indsats, som EU fortsat gør i tråd med sin globale førerposition med hensyn til at håndtere klimaændringer og støtte tredjelande i at håndtere klimaændringer og overgange til klimaresistente lavemissionsøkonomier.

46. Omfanget af finansielle investeringer, som skal til for at sikre universel adgang til sikre og rene energitjenester, kræver mange aktørers medvirken. EU og dets medlemsstater vil udbygge deres samarbejde med alle relevante interessenter, herunder den private sektor, om forvaltning af energiefterspørgslen, energieffektivitet, produktion af vedvarende energi og udvikling og overførsel af rene teknologier. De vil støtte forbedring af de lovgivningsmæssige rammer, som bidrager til en konkurrencedygtig og bæredygtig energisektor og til at mobilisere privat finansiering. De vil indsamle yderligere midler, også fra den private sektor og gennem innovative finansieringsinitiativer og -instrumenter. Støtte til Afrika og EU's nabolande i denne energiomstilling vil indgå i den befordrende ramme for EU's energiunion.

2.3. Velstand — inklusiv og bæredygtig vækst og jobskabelse

47. Skabelsen af ordentlige job, særligt for kvinder og unge, er afgørende for inklusiv og bæredygtig vækst. Delt velstand og vækst er vigtige bidragsydere til borgernes velvære og værdighed. Inklusiv og bæredygtig vækst opbygger langsigtet modstandsdygtighed i partnerlandene ved at skabe muligheder for sårbare befolkningsgrupper og de mest udsatte for at deltage i og nyde godt af velstand og skabelse af ordentlige job. EU og dets medlemsstater vil fremme en økonomisk omstilling, som skaber ordentlige job, øger produktivitetsskapaciteten, genererer tilstrækkelige indtægter til offentlige tjenesteydelser og social beskyttelse og fremmer bæredygtige værdikæder og diversificering, herunder bæredygtig industrialisering. Dette omfatter fremme af bæredygtige forbrugs- og produktionsmønstre i en cirkulær økonomi, herunder fremme af ikkegiftige materialekredsløb, ressourceeffektivitet og omstilling til klimaresistente lavemissionsmetoder.
48. EU og dets medlemsstater anerkender den rolle, som mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder spiller som katalysatorer for bæredygtig udvikling samt som vigtige aktører i bekæmpelsen af fattigdom. Mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder er drivkræfter for vækst, beskæftigelse, innovation og social udvikling. EU og dets medlemsstater vil støtte handlingsorienterede og innovative foranstaltninger gennem udviklingspolitikker for at øge mikrovirksomheders og små og mellemstore virksomheders engagement i at gennemføre konkrete tiltag på stedet og frigøre deres forandringspotentiale. De vil lette mikrovirksomheders og små og mellemstore virksomheders adgang til relevante oplysninger, både i EU og i partnerlande, og vil integrere dem i forsynings- og værdikæderne, samtidig med at de tackler mikrovirksomheders og små og mellemstore virksomheders finansieringsgab. De vil fremme udveksling og dialog mellem mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder i EU og i partnerlande og -regioner.

Investering og handel

Bæredygtige offentlige og private investeringer er af afgørende betydning som drivkraft for bæredygtig udvikling. De bidrager til at diversificere økonomien, fremme vækst og ordentlige arbejdspladser, levere innovative produkter og tjenesteydelser, knytte udviklingslandenes økonomier til regionale og globale værdikæder, fremme regional integration og handel og opfylde sociale behov. 2030-dagsordenen og Addis Abeba-handlingsplanen danner en ramme, hvor ansvarlige investeringer kan bidrage til bæredygtig udvikling i alle dens dimensioner.

EU og dets medlemsstater vil gøre en indsats for at sætte gang i investeringerne ved at kombinere midler til bæredygtig udvikling, teknisk bistand til at udvikle bæredygtige projekter og tiltrække investorer og foranstaltninger til at bidrage til at forbedre den økonomiske styring og erhvervsmiljøet, bekæmpe korruption og samarbejde med den private sektor. EU og dets medlemsstater vil også bidrage til forøgelse af private og offentlige investeringer i den klimaresistente grønne lavemissionsøkonomi.

En vigtig kanal til sådanne tiltag vil være planen for europæiske eksterne investeringer, som omfatter garantier for at mindske risikoprofilen ved investeringer i udviklingslandene og dermed tiltrække yderligere finansiering, navnlig fra den private sektor. Den vil bidrage til at opfylde målene for bæredygtig udvikling og dermed hjælpe med at tackle de underliggende årsager til migration.

Den Europæiske Union vil også fortsat gennem sin handelspolitik sikre, at udviklingslandene, navnlig de mest sårbare, høster fordelene ved inklusiv vækst og bæredygtig udvikling fra øget deltagelse i den regionale integration og det multilaterale handelssystem.

49. EU og dets medlemsstater vil bidrage til at skabe et mere erhvervsvenligt miljø i udviklingslandene, der overholder internationale menneskerettighedsstandarder og -principper. De vil bidrage til at forbedre betingelserne for inklusiv økonomisk aktivitet ved at fremme mere bæredygtige politikker og retlige rammer, menneskerettighederne, herunder de centrale arbejdsmarkedsnormer og kravene om rettidig omhu, gunstigere erhvervsmiljøer, nye forretningsmodeller og større styringskapacitet. De vil fremme bred adgang til finansielle og mikrofinansielle tjenesteydelser, herunder for kvinder, for de fattige og for mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder. De vil også fremme initiativer i den private sektor og sociale virksomheder, kooperativer og kvindelige og unge iværksættere for at sætte gang i leveringen af lokale tjenesteydelser samt inklusive og grønne forretningsmodeller. De vil fremme bæredygtige og gennemsigtige offentlige udbud for at støtte bæredygtig udvikling og lette mikrovirksomheders og små og mellemstore virksomheders adgang til offentlige udbud. Offentlige investeringer i forskning og innovation og samarbejde inden for videnskab og teknologi kan også bidrage til at frigøre investeringer fra den private sektor og fremme inklusiv og bæredygtig vækst i udviklingslandene.
50. Hvidvaskning af penge, korruption, ulovlige finansielle strømme og skatteunddragelse og skatteundgåelse afsporer fortsat en bæredygtig udvikling og rammer i uforholdsmæssig grad udviklingslandene. EU og dets medlemsstater vil arbejde sammen med partnerlande for at fremme progressiv beskatning, korruptionsbekæmpende foranstaltninger og omfordelende offentlige udgiftspolitikker og tackle ulovlige finansielle strømme for at fremme adgang til basale tjenesteydelser af høj kvalitet for alle.
51. EU og dets medlemsstater vil kombinere færdigheder og kompetencer og ressourcer fra den private sektor med støttende Aid for Trade, handelspolitikker og -instrumenter og økonomisk diplomati. De vil fremme Aid for Trade for at støtte gennemførelsen af 2030-dagsordenen med henblik på bedre at imødekomme udviklingslandenes behov for handels- og produktionskapacitet. Der bør tages hensyn til behovene hos de mindst udviklede lande (LDC-lande) og udviklingslande, der er indlandsstater, for hvilke handelslettelse og handelsinfrastruktur er afgørende drivkræfter for udvikling, og hos små udviklingsøstater.
52. EU og dets medlemsstater vil fremme og lette handel og investeringer i udviklingslandene til støtte for bæredygtig udvikling. EU vil fortsætte med at fremme handel og regional integration som afgørende drivkræfter for vækst og fattigdomsbekæmpelse i udviklingslandene. EU og dets medlemsstater vil med gennemførelsen af strategien for »handel for alle« støtte deres handelspartnere, bl.a. gennem økonomiske partnerskabsaftaler, i at integrere bæredygtig udvikling på alle niveauer af handelspolitikken. I overensstemmelse med tilsagn om udviklingsvenlig politikkoherens

vil udviklingsstøtte blive anvendt, hvor det er hensigtsmæssigt, for at sikre, at bestemmelserne i handelsaftalerne vedrørende handel og bæredygtig udvikling gennemføres og anvendes effektivt. EU og dets medlemsstater vil fremme inklusiv og bæredygtig økonomisk vækst og hjælpe udviklingslandene med at vedtage vækstmodeller, der tager hensyn til knappe ressourcer og klimaindsatsen. Dette omfatter fremme af bæredygtige værdikæder og miljømæssige og sociale standarder.

53. Den private sektor kan bidrage til gennemførelsen af 2030-dagsordenen. EU og dets medlemsstater vil i tæt samarbejde med Den Europæiske Investeringsbank fremme mobilisering af private ressourcer til udvikling, samtidig med at de fremmer den private sektors ansvarlighed på områder med stort omstillingspotentiale for bæredygtig udvikling. Dette omfatter bæredygtigt landbrug, sikker og ren energi, integreret forvaltning af vandressourcer, modstandsdygtig infrastruktur, sundhed, bæredygtig turisme, grøn og cirkulær økonomi, telekommunikation og digital teknologi.
54. EU og dets medlemsstater vil arbejde sammen med den private sektor, herunder arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer, for at fremme ansvarlige, bæredygtige og effektive fremgangsmåder, også gennem social dialog. Større udbredelse af ansvarlige og inkluderende forretningsmodeller og praksis hos en bredere vifte af EU-virksomheder med forsyningskæder i udviklingslande, i tæt partnerskab med deres offentlige og private interessenter, og fremme af retfærdig, gennemsigtig og etisk handel, også med små producenter i udviklingslandene, kan yde et betydeligt bidrag til gennemførelsen af 2030-dagsordenen. Internationalt vedtagne menneskerettighedsstandarder og forpligtelser vedrørende bæredygtig udvikling, gennemsigtighed og virksomhedernes sociale ansvar skal indbygges i forretningsmodeller, bl.a. for offentlig-private partnerskaber og blandet finansiering, på en række forskellige måder, f.eks. ved udveksling af bedste praksis. Dette indebærer, at der sikres en bæredygtig forvaltning og udnyttelse af naturressourcer såsom mineraler og træ. EU og dets medlemsstater vil fortsat støtte ansvarlig forretningspraksis og ansvarlig forvaltning af forsyningskæder, som overholder besiddelsesrettigheder og inddrager menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder, finansiell redelighed og miljøstandarder og tilgængelighed. De vil arbejde for at forhindre overtrædelser af menneskerettighederne og fremme FN's vejledende principper vedrørende erhvervslivet og menneskerettighederne. De vil fremme arbejdsmarkedsstandarder, som sikrer ordentlige arbejdsvilkår og en ordentlig løn for arbejdstagerne, især dem, der er defineret af ILO, både i den formelle og uformelle sektor, herunder ved at støtte overgangen fra uformel til formel økonomi og ved at bekæmpe børnearbejde.
55. Bæredygtigt landbrug er sammen med bæredygtigt fiskeri og bæredygtig akvakultur fortsat en central drivkraft for fattigdomsudryddelse og bæredygtig udvikling og er nødvendigt for at udrydde sult og garantere fødevarer sikkerhed. To tredjedele af verdens fattige er afhængige af landbrug som eksistensgrundlag, og en række udviklingslande er fortsat meget afhængige af handel med et fåtal af varer. Støtte til husmænd, herunder familielandbrugere og kvægnomader, har stadig afgørende betydning, idet de bidrager væsentligt til fødevarer sikkerhed og til bekæmpelsen af jorderosion og tab af biodiversitet, samtidig med at de skaber job. EU og dets medlemsstater vil støtte ledelsesforbedringer i forbindelse med bæredygtig skovforvaltning, partcipatorisk forvaltning af græsningsarealer og lige adgang til jordbesiddelse, særlig for kvinder, idet lokalbefolkningers og oprindelige folks rettigheder, herunder traditionel arealanvendelse og adgang til vand, respekteres. De vil fremme oprettelsen af landbrugsorganisationer og kooperativer for bl.a. at forbedre produktiviteten i familiebrug, brugsret til jord og traditionelle landbrugerbaserede såmetoder. De vil bidrage til at øge kvaliteten af sundheds- og plantesundhedsforhold. EU og dets medlemsstater vil sigte mod at udvikle landbrugsmarkeder og landbrugs værdikæder i partnerlande, som kommer de fattige til gode og tilskynder landbrugsindustrien til at skabe arbejdspladser og merværdi. Dette vil omfatte støtte til integration af unge og styrkelse af kvinders indflydelse og stilling samt fremme af forskning og innovation. Investeringer i bæredygtigt landbrug og i landbrugsfødevarer sektoren er nødvendige for at diversificere lokale og regionale produktionssystemer, forebygge fejlernæring og skabe produktivitetstigninger og ordentlige arbejdspladser uden at skade miljøet. Der kræves store offentlige og private investeringer i bæredygtigt landbrug og tilknyttet infrastruktur i mange udviklingslande, navnlig i Afrika. Disse investeringer og politikreformer skal være ansvarlige og inklusive og gavne lokalbefolkningerne.
56. Bæredygtigt landbrug og bæredygtige fødevarer systemer, herunder bæredygtigt fiskeri, skal dække en voksende verdensbefolkningens behov og samtidig beskytte miljøet. EU og dets medlemsstater vil støtte økologiske landbrugs metoder og foranstaltninger til at mindske tab efter høsten og spild af fødevarer samt til at beskytte jorden, bevare vandressourcer, standse, forebygge og vende udviklingen inden for skovrydning og opretholde

biodiversitet og sunde økosystemer. Bæredygtigt landbrugs og bæredygtig jords potentiale til modvirkning af drivhusgasser må udnyttes, og samtidig bør modstandsdygtigheden over for virkningerne af klimaændringer styrkes. EU og dets medlemsstater vil fremme bæredygtig fiskeri- og akvakulturpraksis og støtte indsatsen for bekæmpelse af ulovligt fiskeri, havforurening og virkningerne af klimaændringer.

57. EU og dets medlemsstater vil fortsat støtte informations- og kommunikationsteknologier i udviklingslande som stærke drivkræfter for inklusiv vækst og bæredygtig udvikling. Digitale teknologier bliver indført i udviklingslandene i et hidtil uset tempo. Imidlertid udgør manglende konnektivitet fortsat en betydelig forhindring for udviklingen i mange udviklingslande, navnlig i landdistrikter og afsidesliggende områder, især i Afrika. Desuden kan begrænset konkurrence ofte gøre digitale teknologier utilgængelige og økonomisk uoverkommelige for en stor del af befolkningen. EU og dets medlemsstater vil arbejde for bedre integration af digitale løsninger i udviklingsarbejdet og fremme brugen af digitale teknologier på en række prioriterede områder (f.eks. e-forvaltning, landbrug, uddannelse, vandforvaltning, sundhed og energi). De vil støtte miljøer, der er befordrende for den digitale økonomi ved at fremme gratis, åben og sikker konnektivitet og fjerne hindringer for at frigøre det fulde potentiale heraf med henblik på bæredygtig udvikling. De vil støtte digitalt iværksætteri, herunder for mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder, med henblik på udvikling af lokalt relevant indhold og fremme af innovation og skabelse af ordentlige arbejdspladser. De vil også støtte digitale færdigheder og kompetencer for at give folk indflydelse, især kvinder og personer i sårbare og marginaliserede situationer, for at fremme social inklusion og for at lette deres deltagelse i demokratisk regeringsførelse og den digitale økonomi.
58. EU og dets medlemsstater vil støtte konstruktion, opførelse og drift af kvalitetsinfrastrukturer og -bygninger, som er mere ressource- og energieffektive. De vil støtte udvikling af bæredygtige, sammenkoblede og sikre mobilitets- og transportnet med lavt emissionsniveau og anden robust og klimavenlig infrastruktur, såsom energinet, vandsystemer og affaldshåndteringssystemer, for at fremme lige og økonomisk overkommelig adgang for alle, vækst, handel og investeringer. De vil systematisk integrere målet om at nedbringe udledningen af drivhusgasser i infrastrukturprojekter.
59. EU og dets medlemsstater gentager behovet for fuld overholdelse af internationale standarder for miljømæssig og nuklear sikkerhed i partnerlandene.
60. EU og dets medlemsstater vil søge at styrke byers potentiale som centre for bæredygtig og inklusiv vækst og innovation under hensyntagen til deres omkringliggende landdistrikter og til afbalanceret regionaludvikling. De vil fremme inklusiv bæredygtig byudvikling for at tackle ulighed i byer ved at fokusere på dem, der har de største behov, herunder folk, der lever i uofficielle bosættelser og slumkvarterer. De vil bistå partnere med at forbedre leveringen af basale tjenesteydelser og den lige adgang til fødevarer og sikkerhed samt tilgængelige, anstændige og økonomisk overkommelige boliger samt med at forbedre livskvaliteten for hurtigt voksende bybefolkninger. I overensstemmelse med FN's nye dagsorden for byer vil de fremme bæredygtig fysisk planlægning, retfærdig forvaltning af markeder for grunde, bæredygtig bymobilitet og intelligente og sikre byer, som gør brug af de muligheder, der ligger i digitalisering og teknologi. De vil fremme inklusive, afbalancerede og integrerede territorial- og bypolitikker samt forvaltningskoordination på flere niveauer, idet der etableres stærkere forbindelser mellem land- og byområder. De vil opbygge byers modstandsdygtighed over for voldsomme påvirkninger og udnytte mulighederne for en klimaresistent lavemissionsøkonomi.

2.4. Fred — fredelige og rummelige samfund, demokrati, effektive og ansvarlige institutioner, retsstatsprincippet og menneskerettigheder for alle

61. EU og dets medlemsstater vil fremme de universelle værdier demokrati, god regeringsførelse, retsstatsprincippet og menneskerettigheder for alle som forudsætninger for bæredygtig udvikling og stabilitet i hele rækken af partnerskaber og instrumenter i alle situationer og i alle lande, herunder via udviklingsindsatsen. De vil støtte nationale bestræbelser, der er tilpasset behovet og konteksten i det enkelte samfund, på at opbygge bæredygtige demokratiske stater, der er modstandsdygtige over for voldsomme ydre og indre påvirkninger, og tackle drivkræfterne for sårbarhed, herunder ulighed.

God regeringsførelse, demokrati, retsstatsprincippet og menneskerettigheder

God regeringsførelse, demokrati og retsstatsprincippet er afgørende for en bæredygtig udvikling. Retsstatsprincippet er en forudsætning for beskyttelse af alle grundlæggende rettigheder. Effektive forvaltningsinstitutioner og -systemer, der er lydhøre over for offentlighedens behov, leverer grundlæggende tjenesteydelser og fremmer inklusiv vækst, mens inklusive politiske processer sikrer, at borgerne kan holde embedsmænd ansvarlige på alle niveauer.

EU og dets medlemsstater vil fremme ansvarlige og gennemsigtige institutioner, herunder nationale parlamenter, og befordre deltagelsesbaseret beslutningstagning og offentlig adgang til information. De vil fremme uafhængige og upartiske domstole og støtte tilvejebringelse af et retfærdigt retsvæsen, herunder adgang til retshjælp. De vil støtte kapacitetsopbygning med henblik på stærke institutioner og forvaltning på flere niveauer med deltagelse af personer i sårbare situationer og mindretal gennem partnerskaber mellem nationale, subnationale og lokale regeringer og forvaltninger og ved at udnytte potentialet i digitale løsninger. De vil støtte initiativer til at bekæmpe korruption og til at indføre mere gennemsigtighed og ansvarlighed i forbindelse med offentlige midler og levering af offentlige tjenesteydelser.

62. EU og dets medlemsstater vil støtte et åbent og befordrende rum for civilsamfundet, inklusive tilgange og gennemsigtighed i beslutningstagningen på alle niveauer. De vil fortsat støtte inklusive, gennemsigtige og troværdige valg ved at yde rettidig støtte gennem hele valgcyklussen samt fremme demokratiske og ansvarlige politiske partier og borgernes aktive deltagelse gennem hele valgprocessen. Uafhængige EU-valgobservationsmissioner er et vigtigt redskab i denne forbindelse. EU og dets medlemsstater vil støtte og fremme demokratisk regeringsførelse, som sikrer udøvelse af de grundlæggende frihedsrettigheder, som f.eks. tanke-, religions- og trosfrihed samt forsamlings- og foreningsfrihed, også for marginaliserede personer, og som sikrer de universelle menneskerettigheder, det være sig borgerlige, politiske, økonomiske, sociale eller kulturelle rettigheder. De vil forsvare ytrings- og meningsfrihed og yde støtte til uafhængige og pluralistiske medier, der producerer kvalitetsnyheder baseret på fakta og data.
63. EU og dets medlemsstater vil befordre effektive, gennemsigtige, uafhængige, åbne og ansvarlige retssystemer og vil fremme adgang til domstolsprøvelse for alle — især de fattige og personer i sårbare situationer. Dette omfatter en indsats for at bekæmpe kriminalitet, herunder kriminalitet og vold i byområder, og en indsats for at bekæmpe grænseoverskridende organiseret kriminalitet i forbindelse med våben-, narkotika- eller menneskehandel.
64. Fattigdom, konflikt, skrøbelighed og tvangsfordrivelse er tæt forbundet med hinanden og skal afhjælpes på en sammenhængende og helhedsorienteret måde, også som led i sammenhængen mellem humanitær bistand og udviklingsbistand. EU og dets medlemsstater vil se på de underliggende årsager på alle niveauer, fra eksklusion, ulighed, fødevarerusikkerhed, menneskerettighedskrænkelser, straffrihed og manglende retsstatsprincipper til miljøforringelse og klimaændringer.
65. EU og dets medlemsstater vil anvende udviklingssamarbejde som led i hele rækken af politikker og instrumenter til at forebygge, håndtere og bidrage til at løse konflikter og kriser, afbøde humanitære behov og opbygge varig fred og god regeringsførelse. Det primære fokus for udviklingssamarbejdet er fortsat fattigdomsudryddelse i alle dens dimensioner, og kursen mod dette mål for indsatsen bliver ikke ændret. De vil fremme den samlede tilgang til konflikter og kriser gennem bedre anvendelse af overgangsstrategier og af EU's system for tidlig varsling af konflikter med fokus på skrøbelighed og menneskers sikkerhed og anerkendelse af sammenhængen mellem bæredygtig udvikling, humanitær indsats, fred og sikkerhed.
66. Fredsopbygning og statsopbygning er afgørende for bæredygtig udvikling og bør finde sted på alle niveauer, fra globalt til lokalt niveau, og i alle faser af konfliktcyklussen, fra tidlig varsling og forebyggelse til kriserespons og stabilisering. I forbindelse med udviklingssamarbejde kan EU og dets medlemsstater også arbejde sammen med aktører i sikkerhedssektoren om at opbygge deres kapacitet til at nå bæredygtige udviklingsmål, navnlig opnåelse af fredelige og inklusive samfund. EU og dets medlemsstater vil fremme fælles løsninger på sikkerheds- og udviklingsudfordringer, blandt andet ved at støtte demokratisk forvaltning af sikkerhedssektoren og dens effektivitet med hensyn til at sørge for menneskers sikkerhed og kapacitetsopbygning. EU og dets medlemsstater anerkender behovet for at forebygge og modvirke radikalisering, der fører til voldelig ekstremisme, bl.a. ved at fremme religiøs

tolerance og dialog på tværs af religioner. De vil fortsat støtte princippet om beskyttelsesansvar samt forebyggelse af masseforbrydelser. I denne forbindelse vil EU og dets medlemsstater fortsætte med at intensivere samarbejdet med FN og regionale og nationale partnere.

67. EU og dets medlemsstater vil bidrage til sikkerhedssektorreformer, som kan medvirke til etablering af effektiv demokratisk kontrol og ansvarlighed, forbedringer af menneskers sikkerhed, bæredygtig udvikling og udryddelse af fattigdom. Sikkerhedssektorreformer skal være tilpasset partnerlandenes sikkerhedsbehov og bygge på klart og varigt nationalt ejerskab.
68. Lande, der er i en skrøbelig situation eller ramt af konflikt, kræver særlig opmærksomhed og vedvarende internationalt engagement for at opnå bæredygtig udvikling. Stats- og fredsopbygningsmål er afgørende for at udvikle indenlandsk kapacitet til at integrere økonomiske, sociale og miljømæssige hensyn fuldt ud med sikkerheds- og udviklingshensyn. I deres udviklingsbistand vil EU og dets medlemsstater lægge særlig vægt på skrøbelige og konfliktramte stater og støtte de mest sårbare. Ved at fremme og beskytte menneskerettigheder, demokrati, retsstatsprincippet og god regeringsførelse vil de proaktivt bidrage til stabilitet og sikkerhed samt modstandsdygtighed. De vil integrere konfliktsensitivitet i alt deres arbejde for at maksimere den positive indvirkning med hensyn til fred. De vil fremme gennemsigtighed, ansvarliggørelse og adgang til domstolsprøvelse ved at samarbejde med alle interessenter i konfliktforebyggelses-, fredsbevarelses- og fredsopbygningsprocesser. De vil støtte retsopgør gennem kontekstspecifikke foranstaltninger til fremme af sandhed, retfærdighed, erstatning og garantier for ikkegentagelse. Stabilisering kræver, at der bygges bro over kløften mellem konfliktløsning og længerevarende reformprocesser og opbygges tillid mellem regering og befolkning, blandt andet ved hurtigt at begynde levering af tjenesteydelser. I denne forbindelse vil EU og dets medlemsstater genoplive partnerskaberne med kvalificerede regionale partnere. Hvis interventioner vedrørende fred og sikkerhed skal lykkes, kræver det navnlig samarbejde med lokale aktører, og at de har ejerskab til processen. Peerlæring mellem skrøbelige og konfliktramte stater kan være nyttig. EU og dets medlemsstater vil behandle alle aspekter af forebyggelse og bekæmpelse af seksuel og kønsbestemt vold under og efter konflikter og støtte kvinder som positive aktører med henblik på konfliktforebyggelse, konfliktløsning, nødhjælp og genopbygning samt opbygning af varig fred.
69. EU og dets medlemsstater vil gennemføre humanitære foranstaltninger og udviklingssamarbejde på en mere sammenhængende og komplementær måde, hvor de aktivt medvirker til at opbygge individuel, fællesskabsbaseret, samfundsmæssig og statslig modstandsdygtighed, bekæmpe ekstrem fattigdom, forebygge og tackle kriser, mindske kronisk sårbarhed og opbygge selvhjulpethed. Holdbare løsninger kræver flerpartstilgange, interventioner på forskellige niveauer og en langsigtet vision. Dette indebærer styrkelse af forbindelsen mellem nødhjælp, rehabilitering og udvikling, blandt andet gennem indgående udveksling af oplysninger, donorkoordination og fælles analyse af mangler, risici og sårbarheder samt en fælles vision for strategiske prioriteter så tidligt som muligt. EU og dets medlemsstater vil sikre tidligt engagement fra og tæt samarbejde mellem politiske aktører og udviklingsaktører fra begyndelsen for at komplettere og bygge videre på de humanitære aktørers nødhjælp og tidlige genopbygningsforanstaltninger. Dette vil blive gjort på en sådan måde, at de humanitære principper følges i overensstemmelse med den humanitære folkeret.
70. EU og dets medlemsstater vil øge deres indsats for at opbygge modstandsdygtighed og omstillingsevne i overensstemmelse med bl.a. Sendairammen for katastroforebyggelse 2015-2030 og Parisaftalen om klimaændringer. At hjælpe mennesker og fællesskaber til at blive bedre forberedt, mindske deres udsathed og sårbarhed og styrke modstandsdygtigheden til at modstå og komme på fode igen efter voldsomme påvirkninger og katastrofer er afgørende for at kunne begrænse skadevirkninger og undgå tab af liv og eksistensgrundlag. EU og dets medlemsstater vil indbygge risikovurdering og mangelanalyse i deres udviklingssamarbejdsprogrammer. De vil også fortsat opbygge beredskab over for grænseoverskridende trusler mod sundhed i overensstemmelse med det internationale sundhedsregulativ, navnlig gennem kapacitetsopbygning i nationale og regionale sundhedssystemer og forbedring af informationsudvekslingen. På grundlag af erfaringerne fra verdensomspændende sundhedskriser vil EU og dets medlemsstater fortsat fremme tværsektorielle initiativer på internationalt, regionalt og lokalt plan og vil sætte styrkelse af horisontale sundhedssystemer i centrum af sundhedsudviklingsprogrammeringen.
71. Migration, bæredygtig udvikling og stabilitet er tæt forbundne indbyrdes. EU og dets medlemsstater giver tilsagn om en koordineret indsats for at tackle de underliggende årsager til irregulær migration og tvangsfordrivelse, såsom konflikter, statsskrøbelighed, usikkerhed og marginalisering, fattigdom, fødevareusikkerhed, ulighed og forskelsbehandling samt miljøforringelse, herunder klimaændringer. De vil fremme menneskerettigheder og menneskelig

værdighed, demokratiopbygning, god regeringsførelse og retsstatsprincippet, social inklusion og samhørighed, økonomiske muligheder med ordentlig beskæftigelse og gennem menneskecentrerede virksomheder og politisk råderum for civilsamfundet. De vil også bekæmpe smugling af migranter og menneskehandel, som er kilder til ustabilitet. Det er yderst vigtigt at opbygge stærke partnerskaber med oprindelses-, transit- og destinationslande med varige langsigtede politikker, der omhandler de forskellige dimensioner af udfordringen.

3. PARTNERSKAB — EU SOM DRIVKRAFT BAG GENNEMFØRELSEN AF 2030-DAGSORDENEN

72. Samtidig med at det anerkendes, at hvert land har det primære ansvar for sin egen økonomiske og sociale udvikling, skal 2030-dagsordenen gennemføres af alle lande og alle interessenter i partnerskab. Udviklingsindsatsen øges og omfatter flere og nye aktører. Parlamentet, politiske partier, regionale og lokale myndigheder, forskningsinstitutioner, filantropiske organisationer, kooperativer, den private sektor og civilsamfundet er blevet bidragende partnere med hensyn til at nå ud til de mest udsatte og marginaliserede personer. Fremme og beskyttelse af et rum, hvor disse udviklingsaktører trygt kan virke, er af afgørende betydning for at opnå bæredygtig udvikling.

3.1. Bedre samarbejde

73. Som svar på de globale udfordringer vil EU og dets medlemsstater yderligere forbedre den måde, som de gennemfører deres samarbejde på, blandt andet ved at arbejde bedre sammen, under hensyntagen til deres respektive komparative fordele. Dette omfatter forbedring af effektiviteten og indvirkningen gennem bedre koordinering og sammenhæng ved at anvende principperne for udviklingseffektivitet og ved at gennemføre udviklingssamarbejde som en del af de samlede interne og eksterne foranstaltninger til at fremme gennemførelsen af 2030-dagsordenen. EU's udviklingspolitik bør være fleksibel og kunne tilpasses skiftende behov, kriser og prioriteter for at være mere effektiv med hensyn til at forfølge sine mål og i overensstemmelse med hovedmålet om at udrydde fattigdom.
74. EU og dets medlemsstater vil koordinere og udarbejde fælles holdninger i internationale fora om spørgsmål vedrørende udviklingspolitikken. Dette vil styrke EU's og medlemsstaternes kollektive indflydelse og bidrage til mere effektive multilaterale drøftelser.
75. På landeniveau vil EU og dets medlemsstater styrke den fælles programmering i udviklingssamarbejdet for at øge deres kollektive gennemslagskraft ved at forene deres ressourcer og kapacitet. Fælles programmering bør fremmes og styrkes, men forblive frivillig, fleksibel, inklusiv og skræddersyet til landekonteksten, og give mulighed for, at EU's og medlemsstaternes programmeringsdokumenter kan erstattes med fælles EU-programmeringsdokumenter. Engagement, tilegnelse og ejerskab fra partnerlandets side er afgørende for denne proces. Fælles programmering bør styres af partnerlandets udviklingsstrategi og tilpasses partnerlandets udviklingsprioriteter. EU og dets medlemsstater vil arbejde sammen om at udvikle strategiske løsninger baseret på fælles viden, merværdi, indhøstede erfaringer og fælles analyse af landekonteksten, herunder fattigdom og bæredygtighed, og landets generelle forbindelser med EU. I forbindelse hermed vil de tage hensyn til disponible midler til udviklingsfinansiering i overensstemmelse med Addis Abeba-handlingsplanen. EU og dets medlemsstater vil også arbejde for bedre samordning og synergi i skrøbelige og konfliktramte lande, blandt andet gennem fælles programmeringsprocesser og fælles konfliktanalyse. Dette vil desuden bidrage til den nye aftale om engagement i ustabile stater.
76. Øget anvendelse af fælles EU-reaktioner baseret på den fælles EU-programmering kan sikre større indflydelse og synlighed for EU og dets medlemsstater på stedet. En sådan tilgang vil medvirke til at forene ressourcerne, mindske fragmenteringen og øge effektiviteten. Fælles overvågnings- og resultatrammer vil være hovedelementer i den fælles reaktion for at opretholde momentum, informere dialogen og styrke den gensidige ansvarlighed. Fælles programmering bør være åben for andre relevante donorer og internationale aktører, når EU- og medlemsstatsrepræsentationer vurderer, at det er relevant på landeplan.
77. EU og dets medlemsstater vil også forsøge at støtte partnerlandene gennem fælles gennemførelse, når det er relevant. Fælles gennemførelse er en måde at fremme en mere sammenhængende, effektiv og koordineret EU-støtte på baseret på fælles mål i udvalgte sektorer eller specifikke tværsektorielle temaer, der er skræddersyet til landekonteksten. Fælles gennemførelse vil blive baseret på fælles analyser og tage tilgængelige ressourcer i betragtning og vil blive overvåget og evalueret i fællesskab. Fælles gennemførelse kan finde sted på nationalt, regionalt eller globalt plan og kan knyttes til andre områder af eksterne foranstaltninger, alt efter hvad der er relevant.

78. Fælles gennemførelse vil være inklusiv og åben for alle EU-partnere, som er enige og kan bidrage til en fælles vision, herunder medlemsstatsagenturer og deres udviklingsfinansieringsinstitutioner, den private sektor, civilsamfundet og den akademiske verden. Dette kan også, når det anses for at være relevant, omfatte andre ligesindede regeringer, De Forenede Nationer og andre internationale og regionale organisationer og finansieringsinstitutioner. Fælles gennemførelse kan indebære forskellige finansielle metoder som f.eks. medfinansiering og delegeret samarbejde samt ikkefinansielle gennemførelsesmidler og bør bygge på forskellige aktørers komparative fordele og udveksling af bedste praksis. I denne forbindelse vil EU og medlemsstaterne fortsat trække på og udveksle alle medlemsstaters erfaringer, herunder erfaringer med overgangsprocesser.
79. Udviklingsprogrammering på et geografisk eller tematisk grundlag vil følge en flerårig tilgang. I deres udviklingssamarbejde vil EU og dets medlemsstater gøre brug af forskellige og komplementære fremgangsmåder (såsom projektbistand, sektorprogramstøtte, sektorbudgetstøtte og generel budgetstøtte) og former for bistandsydelse (herunder partnerskab, teknisk bistand og kapacitetsopbygning), alt efter hvad der vil fungere bedst i hvert land på grundlag af landets kapacitet, behov og resultater under hensyntagen til særlige situationer.
80. EU og dets medlemsstater vil, hvor det er relevant, også se på mulighederne for at forene ressourcer og anvende hurtig og fleksibel beslutningstagning og gennemførelse for at maksimere indvirkningen, effektiviteten og synligheden af EU's udviklingssamarbejde med henblik på at nå målene for bæredygtig udvikling gennem initiativer, særlig EU-trustfonde, der anvendes til nødforanstaltninger, foranstaltninger efter en nødsituation og tematiske foranstaltninger, og som kan give mulighed for effektive fælles foranstaltninger iværksat af EU, medlemsstaterne og andre udviklingspartnere. De bør give mulighed for administrativ effektivitet og merværdi og bør være inklusive ved at involvere alle donorer, herunder små donorer. Kommissionen vil sikre gennemsigthed ved at sørge for bl.a. regelmæssige oplysninger til Europa-Parlamentet og Rådet og gennem passende inddragelse heraf i de relevante styringsstrukturer i overensstemmelse med gældende EU-lovgivning. Trustfonde vil anvende hele spektret af principper om udviklingseffektivitet og være i overensstemmelse med langsigtede udviklingsprioriteringer, nationale strategier og EU-strategier og andre relevante instrumenter og programmer.
81. Koordineret arbejde vedrørende budgetstøtte udført af EU og dets medlemsstater vil hjælpe med at fremme indsatsen for at nå målene for bæredygtig udvikling i partnerlande, forbedre den makroøkonomiske styring og den offentlige økonomistyring samt forbedre erhvervsklimaet. Budgetstøtte vil, når det er relevant og sammen med dem, der er villige til at deltage, blive brugt til at styrke partnerskab, politisk dialog, landeejerskab og gensidig ansvarlighed med udviklingslande på grundlag af fælles principper, målsætninger og interesser og som svar på partnerlandes politiske, økonomiske og sociale kontekst. Budgetstøtte vil blive anvendt i overensstemmelse med principperne om udviklingseffektivitet, og når de rette betingelser er til stede, og der er indført effektive forvaltningskontrollsystemer, og vil blive ledsaget af kapacitetsudvikling og viden- og ekspertiseoverførsel. Den vil således supplere udviklingslandes indsats for at opkræve mere og bruge midler bedre til støtte for bæredygtig udvikling og for at fremme inklusiv vækst og jobskabelse, fattigdomsudryddelse, mindskelse af ulighed og fredelige samfund. Budgetstøtte kan også bidrage til at afhjælpe årsagerne til skrøbelighed og til at fremme stabilitet og statsopbygning i lande, der er i en skrøbelig situation eller i en overgangsproces.
82. En blanding af tilskud og lån som en metode til at mobilisere yderligere privat finansiering er et andet vigtigt middel til at gennemføre 2030-dagsordenen. Blanding omfatter alle regioner i EU's eksterne samarbejde i sektorer såsom energi-, transport- og vandinfrastruktur, støtte til små og mellemstore virksomheder, sociale sektorer og miljøet. Der vil være behov for større engagement fra den private sektors side, og innovative finansielle instrumenter kan anvendes til at hjælpe med at tiltrække mere privat finansiering til bæredygtig udvikling, herunder til klimaindsats. Ved at sikre additionalitet og fokusere på udviklingsrelevans vil blanding blive anvendt til at forbedre effektiviteten og håndtere markedssvigt, samtidig med at markedsforvridninger begrænses. Blandede aktiviteter vil fremme virksomhedernes sociale ansvar, bl.a. ved gennemførelse af relevante internationalt aftalte retningslinjer, principper og instrumenter. Blanding er et vigtigt element i planen for europæiske eksterne investeringer. Et tæt partnerskab med Den Europæiske Investeringsbank (EIB) og andre medlemsstaters finansielle institutioner vil være et centralt element i EU-blandingsaktiviteter. Andre internationale finansielle institutioner vil også blive inddraget.

3.2. Fremme af stærkere og mere inklusive partnerskaber med mange interessenter

83. Stærkere partnerskaber står centralt i EU's tilgang til gennemførelsen af målene for bæredygtig udvikling. EU og dets medlemsstater vil arbejde tættere sammen med alle andre relevante aktører om at fremme gennemførelsen af 2030-dagsordenen og styrke deres kapacitet til demokratisk ejerskab. Parlamentet og politiske partier samt regionale og lokale myndigheder skal hver især udfylde deres roller fuldt ud, herunder deres kontrollerende rolle, sideløbende med nationale regeringer og skal deltage aktivt i beslutningsprocessen. Dette omfatter den vigtige rolle, som nationale og regionale parlamenter spiller med hensyn til at udarbejde lovgivning, vedtage budgetter og drage regeringer til ansvar.
84. De nationale regeringer har det primære ansvar for gennemførelsen af 2030-dagsordenen. I forbindelse med partnerlande vil EU og dets medlemsstater lægge fornyet vægt på landeejerskab, partnerskab og dialog for at bidrage til større effektivitet. De vil yde støtte til altomfattende og inklusiv planlægning i udviklingslandene med rod i nationale og subnationale udviklingsstrategier, -programmer og -budgetter. De vil fremme åbne dialoger mellem myndigheder og alle interessenter i beslutningstagnings-, planlægnings-, gennemførelses- og evalueringsfaserne. Sådanne processer vil hjælpe nationale regeringer med at vurdere de til rådighed stående midler til gennemførelsen, konstatere mangler og udvælge egnede områder for udvikling og andet internationalt samarbejde.
85. Nogle af de grundlæggende mål vil være at opbygge udviklingslandenes kapacitet til at gennemføre 2030-dagsordenen på lokalt, regionalt og nationalt niveau, fremme gunstige politiske miljøer, navnlig for de mest marginaliserede samfund, og støtte erfaringsindhentning og videndeling. Dette vil indebære støtte til mobilisering og effektiv anvendelse af nationale offentlige finanser, som udgør langt den største og mest stabile finansieringskilde til bæredygtig udvikling. Det vil også indebære fremme af e-forvaltningssystemer til effektiv skatteopkrævning og gennemsigtighed i anvendelsen af offentlige midler. EU og dets medlemsstater vil støtte kapacitetsopbygning inden for nationalt ejede overvågningsrammer og indsamling, opdeling og analyse af data af høj kvalitet, bl.a. ved hjælp af digitale overvågningsværktøjer, og inden for politikkohærens for bæredygtig udvikling.
86. Opfyldelsen af de fleste af målene for bæredygtig udvikling afhænger stærkt af, at lokale og regionale myndigheder inddrages aktivt. EU og dets medlemsstater vil støtte reformer inden for gennemsigtighed, ansvarlighed og decentralisering i relevant omfang for at sætte de regionale og lokale myndigheder i stand til at forbedre regeringsførelsen og øge indvirkningen på udviklingen og for at tackle ulighed inden for et lands grænser bedre. De vil støtte processer, der skal hjælpe folk med et mere effektivt samspil med lokale myndigheder i alle faser af planlægning og gennemførelse af politikker, og styrke deres samarbejde med lokale og andre subnationale myndigheder, herunder gennem decentraliseret samarbejde.
87. En vellykket gennemførelse af 2030-dagsordenen kræver også, at der skabes stærkere partnerskaber uden for regeringskontorerne. EU og dets medlemsstater vil udbygge partnerskaberne med den private sektor, civilsamfundet, herunder fagforeninger og arbejdsgiverorganisationer, multilaterale og regionale organisationer, den akademiske verden, diasporasamfund og andre relevante interessenter. De vil fortsætte med at støtte kapacitetsopbygning hos disse aktører, så de kan udfylde deres rolle fuldt ud med hensyn til udformning, gennemførelse, overvågning og evaluering af strategierne for bæredygtig udvikling.
88. EU og dets medlemsstater vil udbygge deres partnerskaber med civilsamfundsorganisationer som støtte til bæredygtig udvikling. De vil fremme råderum og gunstige miljøer for civilsamfundsorganisationer med fuld deltagelse af offentligheden, så de kan udfylde deres rolle som uafhængige fortalere, katalysatorer og forandringsagenter i forbindelse med uddannelse i og bevidstgørelse om udviklingsspørgsmål og med hensyn til at overvåge og drage regeringer til ansvar. De vil støtte civilsamfundsorganisationers engagement i et effektivt, gennemsigtigt, ansvarligt og resultatorienteret udviklingssamarbejde.
89. EU og dets medlemsstater anerkender den private sektors afgørende rolle som motor for langsigtet bæredygtig udvikling og erkender behovet for at samarbejde med den gennem struktureret dialog og fælles udviklingsmål. EU og dets medlemsstater vil udvikle praktiske partnerskabsordninger, som er samarbejdsbaserede, gennemsigtige og åbne for erhvervslivets, borgernes og andre interessenters deltagelse. De vil støtte bæredygtige og etiske forretningsprincipper og skabe incitamenter til private investeringer i global bæredygtig udvikling.

90. EU og dets medlemsstater vil styrke deres partnerskaber med multilaterale organisationer, herunder FN's institutioner, Den Internationale Valutafond, Verdensbankgruppen, regionale udviklingsbanker, G7, G20, OECD og andre regionale og multilaterale institutioner. De vil tilskynde dem til at tilpasse deres strategiske planlægning og operationelle aktiviteter til 2030-dagsordenen og fremme gensidig og koordineret støtte i forbindelse med gennemførelsen heraf i fuld overensstemmelse med nationale strategier for bæredygtig udvikling. For at forbedre FN's og dets udviklingssystemes effektivitet vil EU og dets medlemsstater fremme reformer og synergier internt i FN både på hovedkvarterniveau og landeniveau for at få FN til at »fungere som én enhed«. EU og dets medlemsstater vil fremme udviklingslandenes deltagelse i ledelsen af de multilaterale organisationer.

3.3. Skræddersyede udviklingspartnerskaber skal afspejle kapacitet og behov

91. Udviklingssamarbejde vil fortsætte med at være lande- eller regionsspecifikt og baseret på partnernes egne behov, strategier, prioriteter og ressourcer. EU og dets medlemsstater vil samarbejde med udviklingslandene på en mere og mere diversificeret og skræddersyet måde. Partnerskaber bør indbefatte udviklingssamarbejde og finansiel bistand, men også omfatte en række strategier, politikker og instrumenter for at afspejle den stigende forskellighed i udviklingslandenes omstændigheder.
92. Samtidig med at den enkelte medlemsstats prioriteter respekteres fuldt ud, vil EU og dets medlemsstaters udviklingssamarbejde være målrettet de områder, hvor behovet er størst, og hvor det kan få den største effekt, særligt i de mindst udviklede lande og i skrøbelige situationer og konfliktsituationer. Disse lande, hovedsageligt i Afrika, er hjemsted for en betydelig og stigende del af verdens fattige og har det ringeste potentiale til at rejse økonomiske midler og den største mangel på midler til at opfylde målene for bæredygtig udvikling. De vil fortsat være dybt afhængige af international offentlig finansiering fremover. De mest favorable internationale offentlige finansielle strømme, navnlig tilskud, bør rettes mod de lande, der har størst behov, herunder dem, der er i skrøbelige situationer. EU og dets medlemsstater vil være opmærksomme på de specifikke udfordringer i lande, der går fra lavindkomststatus til mellemindkomststatus.
93. EU og dets medlemsstater vil engagere sig i udviklingssamarbejde, politisk dialog og partnerskaber med mellemindkomstlande vedrørende bæredygtig udvikling, fattigdomsudryddelse, langvarige flygtningekriser og andre fælles interesser. De vil kombinere politisk, sikkerhedsrelateret, økonomisk, videnskabeligt, teknisk, teknologisk og finansielt samarbejde i relevant omfang. Dialoger om offentlig politik og reformer vil tage hensyn til mellemindkomstlandenes diversitet, fremme gensidige interesser og udpege fælles prioriteter, partnerskaber og principper for samarbejdet. De vil støtte gennemførelsen af målene for bæredygtig udvikling, som giver en fælles og integreret ramme for samarbejde, også i forbindelse med håndtering af globale offentlige goder og udfordringer.
94. I mange mellemindkomstlande er der stadig mange mennesker, der lever i fattigdom, og der er ofte en meget høj grad af ulighed og social udstødelse. I samarbejdet med mellemindkomstlandene vil der blive lagt særlig vægt på at sikre, at ingen lades i stikken, ved at tackle såvel fattigdom som formelle og uformelle hindringer for social inklusion gennem retfærdig skabelse og fordeling af velstand. EU og dets medlemsstater vil også se på behovet for at fremskynde og støtte fremme af bæredygtige forbrugs- og produktionsmønstre, reduktion af affald, ansvarlig forvaltning af kemikalier og ressourceeffektivitet. EU og dets medlemsstater vil arbejde for at dele ekspertise og fremme teknologioverførsel og udveksling af god praksis, herunder ved at etablere virksomhedsplatforme for mikro-virksomheder og små og mellemstore virksomheder, for at tilskynde til ansvarlig investering og skattereformer til fordel for vedvarende energi, bæredygtig naturlig ressourceforvaltning og fremme af god regeringsførelse, retsstatsprincipper og menneskerettigheder.
95. EU og dets medlemsstater vil også etablere et innovativt samarbejde med mere udviklede udviklingslande, inklusive og ud over finansielt samarbejde, da disse lande har brug for færre eller ingen begunstigende former for bistand. Disse lande er centrale for gennemførelsen af 2030-dagsordenen, og som store økonomier er deres indvirkning på globale offentlige goder og udfordringer, herunder klimaændringerne, af stigende betydning.

Innovativt samarbejde med mere udviklede udviklingslande

Mere udviklede udviklingslande har stor indvirkning og indflydelse i deres nærområder, herunder som kilder til regional stabilitet. Deres samarbejde med andre udviklingslande vokser hastigt i omfang og udgør en vigtig del af alt internationalt samarbejde.

EU og dets medlemsstater vil udvikle nye partnerskaber med mere udviklede udviklingslande for at fremme gennemførelsen af 2030-dagsordenen gennem et bredere samarbejdsspektrum. I centrum af disse partnerskaber er der en dialog om offentlig politik og reformer. De politiske dialoger vil fremme gensidige interesser og udpege fælles prioriteter, partnerskaber og principper for samarbejdet med gennemførelsen af målene for bæredygtig udvikling, som giver en fælles og integreret ramme for samarbejde. Disse nye partnerskaber vil fremme udvekslingen af bedste praksis, teknisk bistand og videndeling. Hertil kommer, at EU og dets medlemsstater vil arbejde sammen med disse lande for at fremme syd-syd-samarbejdet og trepartssamarbejdet i overensstemmelse med principperne for udviklingseffektivitet.

96. Regionale aftaler, rammer, strategier, partnerskaber og politikker i forhold til alle udviklingslande vil blive styret af konsensus og være baseret på fælles mål, principper og værdier. De vil fremme gennemførelsen af 2030-dagsordenen på regionalt plan med partnerlande, herunder dem i Afrika, Vestindien og Stillehavet, samt i Latinamerika og Asien.
97. Denne konsensus vil også være retningsgivende for EU's indsats i udviklingslandene i naboregionerne i overensstemmelse og sammenhæng med den europæiske naboskabspolitik. EU og dets medlemsstater vil benytte en blanding af instrumenter i deres nabolande, som er i overensstemmelse med andre EU-indsatser i henhold til 2030-dagsordenen.

4. EN STYRKELSE AF TILGANGENE TIL AT ØGE EU'S GENNEMSLAGSKRAFT

4.1. Mobilisering og effektiv anvendelse af alle gennemførelsesmidler

98. For at afspejle den ramme, der blev fastsat i Addis Abeba-handlingsplanen og 2030-dagsordenen, skal EU og dets medlemsstater tilpasse deres tilgang for at mobilisere og gøre effektiv brug af alle gennemførelsesmidler, herunder gennem innovative finansieringsmekanismer. Dette kræver fornyet fokus på at etablere et gunstigt og befordrende politisk miljø på alle niveauer. Dette omfatter at mobilisere og gøre effektiv brug af nationale og internationale offentlige finanser, mobilisere den nationale og internationale private sektor, styrke partnerlandenes kapacitet til at skabe forandring, der stimulerer handel og investeringer, fremmer videnskab, teknologi og innovation, adresserer udfordringerne og udnytter de positive virkninger ved migration.
99. EU og dets medlemsstater vil arbejde sammen med partnerlande om at fremme et sundt politisk miljø for gennemførelsen af 2030-dagsordenen. De vil støtte statslig kapacitet til at udforme og gennemføre inklusive nationale bæredygtige udviklingspolitikker og resultatrammer samt øge ansvarligheden og lydhørheden over for borgerne. De vil fremme politikker, der forbinder offentlige og private udviklingsvenlige foranstaltninger og et gunstigt miljø for inklusiv bæredygtig vækst og retfærdig fordeling heraf gennem nationale budgetter. Udgangspunktet for planlægningen af deres udviklingssamarbejde vil være en styrkelse af landenes egen kapacitet til at gennemføre 2030-dagsordenen og opfylde deres befolkningers behov og forhåbninger.
100. EU og dets medlemsstater vil fokusere mere på at tilvejebringe yderligere nationale ressourcer til bæredygtig udvikling i partnerlande. Dette vil omfatte fremme af mobilisering af nationale ressourcer, fremme af miljøer, der øger nationale private strømme, øget international handel som motor for udvikling og bekæmpelse af ulovlige finansielle strømme.

Mobilisering og anvendelse af nationale ressourcer

Øget mobilisering af nationale ressourcer er afgørende for alle regeringers indsats for at opnå inklusiv vækst, fattigdomsudryddelse og bæredygtig udvikling. Det øger forudsigeligheden og stabiliteten af finansieringen af bæredygtig udvikling og nedbringer bistandsafhængigheden. Når det kombineres med sund offentlig udgiftsforvaltning, leveres der flere offentlige goder og tjenesteydelser der, hvor der er behov for dem, hvilket styrker den sociale kontrakt mellem regering og borgere.

EU og dets medlemsstater vil fremme effektiv mobilisering og anvendelse af ressourcer, herunder gennem initiativer som tilgangen »indhent mere støtte, brug pengene bedre«. De vil behandle skatteunddragelse, skatteundgåelse og ulovlige finansielle strømme, skattesystemers effektivitet og rimelighed samt finansiering af sociale beskyttelsessystemer. EU og dets medlemsstater støtter også Addisskatteinitiativet og OECD/G20-arbejdet med at bekæmpe udhuling af skattegrundlaget og overførsel af overskud, herunder landeopdelt rapportering og udveksling af skatteoplysninger, for at sikre, at virksomhederne betaler skat svarende til deres kommercielle aktiviteter og overskud. De støtter udviklingslandenes deltagelse i global skatteforvaltning og relevante internationale drøftelser og standardiseringsprocesser, herunder Det Globale Forum For Gennemsigtighed og Informationsudveksling på Skatteområdet og G20/OECD-drøftelser. De forpligter sig til at stræbe efter sammenhæng mellem deres skattepolitikker og disses virkninger for udviklingslandene.

101. National offentlig finansiering er afgørende for gennemførelsen af 2030-dagsordenen i alle lande. EU og dets medlemsstater vil intensivere støtten til udviklingslandenes indsats for at styrke mobilisering af indtægter, forvaltning af gæld og styring af offentlige udgifter, udvikling af skattesystemer, forøgelse af effektiviteten af de offentlige udgifter og udfasning af subsidier til miljøskadelige fossile brændsler. Officiel udviklingsbistand spiller fortsat en vigtig rolle som supplement til den indsats, som landene — især de fattigste og mest sårbare — gør for at mobilisere nationale ressourcer. EU og dets medlemsstater kan bidrage til at forbedre effektiviteten af de offentlige investeringer i partnerlandene ved at støtte rammer for makroøkonomisk og finanspolitisk stabilitet, sunde sektorpolitikker og -reformer, samlede rammer for års- og midtvejsbudgetter og sunde offentlige finansforvaltningssystemer, herunder gennemsigtige og bæredygtige offentlige udbud.
102. EU og dets medlemsstater er generøse leverandører af udviklingssamarbejde, idet de har ydet mere end halvdelen af den officielle udviklingsbistand i verden i de senere år. Selv om den officielle udviklingsbistand kvantitativt er af beskeden størrelse for udviklingslandene som helhed, er det en vigtig finansieringskilde for de fattigste lande og LDC-lande, som mangler national kapacitet til at skaffe finansiering fra andre kilder. Officiel udviklingsbistand kan også bidrage til at øge virkningen af andre gennemførelsesmidler, navnlig offentlig national finansiering og investeringer fra den private sektor, men også videnskab, teknologi og innovation.
103. EU har som helhed forpligtet sig til at yde 0,7 % af bruttonationalindkomsten (BNI) i officiel udviklingsbistand inden for 2030-dagsordenens tidsramme. For at målrette ressourcerne mod de områder, hvor behovet er størst, især LDC-landene og skrøbelige og konfliktramte lande, forpligter EU sig også til som helhed at opfylde målet om at yde 0,15-0,20 % af den officielle udviklingsbistand/BNI til LDC-landene på kort sigt og til at nå 0,20 % af den officielle udviklingsbistand/BNI til LDC-landene inden for 2030-dagsordenens tidsramme. EU og dets medlemsstater anerkender også de særlig udfordringer, som udviklingslandene i Afrika står over for. EU understreger i den forbindelse betydningen af at målrette den officielle udviklingsbistand til dette kontinent og samtidig respektere de enkelte medlemsstaters prioriteter inden for udviklingsbistand. EU og dets medlemsstater bekræfter på ny samtlige deres individuelle og kollektive ODA-tilsagn, og de vil træffe realistiske og verificerbare foranstaltninger til at opfylde disse tilsagn. De vil fortsat overvåge fremskridtene og aflægge rapport årligt for at muliggøre gennemsigtighed og offentlig ansvarlighed.
104. EU og dets medlemsstater vil også fortsætte med at øge mobiliseringen af klimafinansiering som led i en global indsats, navnlig ved at yde kraftig støtte til modvirkning af og tilpasning til klimaændringer i udviklingslandene i overensstemmelse med forpligtelserne i FN's rammekonvention om klimaændringer og Parisaftalen. De anerkender, at det er nødvendigt at intensivere arbejdet med og finansieringen af tilpasningen til klimaændringer og begrænsningen af den globale opvarmning, herunder gennem deres eksterne politikker og politikker for udviklingssamarbejde. De vil søge at styrke og øge klimasidegevinsterne i udviklingssamarbejdsprogrammerne. EU og dets medlemsstater er forpligtet til at mobilisere deres andel af de udviklede landes mål om i fællesskab at mobilisere 100 mia. USD om året

senest i 2020 og frem til og med 2025 til modvirkning og tilpasning fra en lang række kilder, instrumenter og kanaler. EU og dets medlemsstater vil fortsætte den politiske dialog for at øge andre leverandørers tilsagn.

105. EU og dets medlemsstater vil fortsætte med at sikre, at den officielle udviklingsbistand anvendes på en målrettet, strategisk og sammenhængende måde i forhold til andre gennemførelsesmidler fra alle kilder. EU vil i den forbindelse engagere sig i initiativer til bedre at måle det fulde spektrum af udviklingsfinansiering, som f.eks. OECD's foreslåede mål for den samlede offentlige støtte til bæredygtig udvikling.
106. Udviklingssamarbejdet vil støtte partnerlande i at skabe inklusiv vækst gennem deres deltagelse i verdenshandel og vil styrke bidraget fra EU's handelspolitik til den bæredygtige udvikling. Udviklingssamarbejdet vil hjælpe med at styrke inklusionen og gennemførelsen af kapitlerne om handel og bæredygtig udvikling i handelsaftaler, øget præferenceadgang for sårbare lande til EU's marked og støtte til fair og etisk handel og yderligere udvikle politikker til at sikre ansvarlig forvaltning af forsyningskæder. Dette omfatter støtte til gennemførelsen af økonomiske partnerskabsaftaler og frihandelsaftaler med udviklingslande samt unilaterale præferencer som f.eks. LDC-landes told- og kvotefrie adgang til EU-markedet gennem »alt undtagen våben«-ordningen. Bedre samordning af bistands- og samarbejdsprogrammer på disse områder vil gøre EU i stand til at udnytte mulighederne og vil fungere som løftestang for tættere handelsforbindelser for at fremme denne værdibaserede dagsorden over for vores handelspartnere.
107. EU og dets medlemsstater vil fremme anvendelsen af andre gennemførelsesmidler, bl.a. videnskab, teknologi og innovation. De vil forsøge at optimere mulighederne inden for videnskab, teknologi og innovation for at finde nye løsninger på globale udfordringer under hensyntagen til det arbejde, der udføres af Technology Facilitation Mechanism (teknologifaciliteringsmekanisme), Technology Bank for Least Developed Countries (teknologibanken) og andre relevante organisationer. De vil fortsat investere i forskning og udvikling i og for udviklingslandene, herunder i en styrkelse af de nationale innovationssystemer. De vil sigte mod at styrke de målbare virkninger for de fremskridt, der gøres med målene for bæredygtig udvikling, gennem en ansvarlig forsknings- og innovationstilgang, herunder åben adgang til forskningsresultater og -data til offentligt finansierede projekter og uddannelse inden for videnskab.

4.2. Udviklingsvenlig politikkoherens for at opfylde målene for bæredygtig udvikling

108. Bæredygtig udvikling står centralt i EU-projektet og er fast forankret i traktaterne, dette gælder også for EU's optræden udadtil. EU og dets medlemsstater er besluttet på at sikre, at udviklingen opfylder de nuværende behov, uden at det går ud over kommende generationers evne til opfylde deres egne behov. Sikring af politikkoherens for bæredygtig udvikling som forankret i 2030-dagsordenen kræver, at der tages hensyn til virkningen af alle politikker på bæredygtig udvikling på alle niveauer — nationalt, inden for EU, i andre lande og på globalt plan.
109. EU og dets medlemsstater bekræfter på ny deres engagement i udviklingsvenlig politikkoherens, som kræver, at der tages hensyn til målene for udviklingssamarbejde på politikområder, som kan forventes at berøre udviklingslande. Det er et afgørende element i strategien for at opfylde målene for bæredygtig udvikling og et vigtigt bidrag til den bredere målsætning om politikkoherens for bæredygtig udvikling. 2030-dagsordenen giver EU og dets medlemsstater nyt incitament til at formulere og gennemføre gensidigt forstærkende politikker.
110. Konsensusen vil være retningsgivende for bestræbelserne på at anvende politikkoherens for bæredygtig udvikling på alle politikker og områder under 2030-dagsordenen, idet der tilstræbes synergier, især inden for handel, finansiering, miljø og klimaændringer, fødevarerikkerhed, migration og sikkerhed. Der vil blive lagt særlig vægt på bekæmpelse af ulovlige finansielle strømme og skatteundgåelse og på fremme af handel og ansvarlige investeringer.
111. Det er alle interessenters fælles ansvar at sikre gennemførelsen af den nye universelle ramme for bæredygtig udvikling på området udviklingssamarbejde. Bæredygtig udvikling kræver en holistisk og tværsektoriel politisk tilgang og er i sidste ende et spørgsmål om regeringsførelse, som det er nødvendigt at arbejde hen imod i partnerskab med alle interessenter og på alle niveauer. EU og dets medlemsstater vil derfor fremme tilgange på tværs af ministerier og myndigheder og sikre politiske tilsyns- og koordineringsbestræbelser på alle niveauer med henblik på gennemførelsen af målene for bæredygtig udvikling. For at yde bedre støtte til politikudformning og beslutningstagning vil de sikre evidensbasen for politikens indvirkning på udviklingslandene gennem høringer, samarbejde med interessenter,

forudgående konsekvensanalyser og efterfølgende evalueringer af større politiske initiativer. Igangværende EU-tiltag med henblik på bæredygtige globale forsyningskæder, f.eks. i træ- og beklædningsindustrien, viser merværdien af at stræbe efter en sammenhængende tilgang. Af politiske initiativer bør det, hvor det er relevant, fremgå, hvordan de bidrager til bæredygtig udvikling i udviklingslandene. Dette er også medvirkende til at forbedre EU's og dets medlemsstaters overvågning af og rapportering om udviklingsvenlig politikkoherens.

112. På grund af 2030-dagsordenens universelle karakter vil EU og dets medlemsstater også tilskynde andre lande til at vurdere konsekvenserne af deres egne politikker for gennemførelse af målene for bæredygtig udvikling, herunder i udviklingslandene. EU og dets medlemsstater vil desuden styrke dialogen med partnerlande om politikkoherens og støtte partnerlandene i deres indsats for at indføre befordrende rammer for politikkoherens for bæredygtig udvikling. De vil gå forrest med hensyn til at fremme politikkoherens i internationale fora som f.eks. FN og G20 som en del af den generelle støtte til 2030-dagsordenen i foranstaltningerne udadtil.

4.3. Udviklingseffektivitet

113. EU og dets medlemsstater bekræfter deres forpligtelse til at anvende de centrale principper for udviklingseffektivitet, som blev vedtaget i Busan i 2011 og ajourført på højniveauforummet i Nairobi i 2016. De forpligter sig til at styrke fokus på resultater, øge gennemsigtighed og gensidigt ansvar, forbedre landejeerskab og fremme inklusive udviklingspartnerskaber. De anerkender behovet for alle udviklingsressourcer og for, at alle partnere arbejder effektivt sammen for at sikre bæredygtige resultater, og at ingen lades i stikken. EU og dets medlemsstater vil generelt fremme dette arbejde, bl.a. i forbindelse med det globale partnerskab for effektivt udviklingssamarbejde (GPEDC). Deres udviklingssamarbejde vil blive gennemført i tæt samarbejde med andre partnere og med fuld gennemsigtighed over for borgerne i Europa og udviklingslandene.
114. Principperne for udviklingseffektivitet gælder alle former for udviklingssamarbejde. Dette omfatter international offentlig finansiering såsom ODA og syd-syd-samarbejdet og trepartssamarbejdet, koncessionelle og ikkekoncessionelle lån, civilsamfundets aktørers aktiviteter, den private sektor og filantropiske fonde. EU og dets medlemsstater forventer, at alle udviklingspartnere integrerer disse principper i deres egne aktiviteter tilpasset deres specifikke kontekst.
115. EU og dets medlemsstater vil fortsætte med at promovere gennemsigtighed, som gradvis bør gælde den fulde vifte af udviklingsressourcer. De vil udvikle redskaber til at fremlægge og anvende udviklingssamarbejdsdata mere effektivt. De vil støtte partnerlandene i at knytte udviklingsressourcerne sammen med resultaterne ved at skabe større sammenhæng mellem planlægnings- og budgetteringsprocesser for at øge ansvarlighedsprocesser og -standarder.
116. EU og dets medlemsstater vil yderligere fremme og overvåge brugen af landeordninger i alle bistandsmetoder, såfremt kvaliteten tillader det, herunder på lokalt plan, for at hjælpe med at forbedre det demokratiske ejerskab hos og effektiviteten af institutioner på nationalt og subnationalt plan. De vil i fællesskab vurdere effektiviteten af partnerlandenes systemer for at sikre en informeret og koordineret tilgang. EU og dets medlemsstater vil fremskynde bestræbelserne på at fjerne bindingen af bistand og tilskynde alle leverandører af udviklingssamarbejde, herunder nye vækstøkonomier, til at gøre det samme. De sigter mod at forbedre definitionen af at fjerne bindingen af bistand for at sikre, at alle internationale ydere af finansiering, herunder nye udviklingspartnere, også fjerner bindingen af deres bistand på et gensidigt grundlag.

5. OPFØLGNING AF VORES FORPLIGTELSE

117. I forbindelse med udviklingssamarbejdet er EU og dets medlemsstater fuldt engageret i et omfattende, gennemsigtigt og ansvarligt system til overvågning og gennemgang med henblik på gennemførelsen af 2030-dagsordenen. Dette omfatter ansvarlighed over for EU-borgere, også gennem de europæiske og nationale parlamenter.
118. EU og dets medlemsstater vil gradvist tilpasse deres rapporteringssystemer inden for udviklingssamarbejde til at være overensstemmende med 2030-dagsordenens opfølgningsprocesser og -indikatorer. De vil forbedre kvaliteten og tilgængeligheden af data om deres udviklingssamarbejdsaktiviteter på tværs af 2030-dagsordenen. De vil arbejde på at sikre, at rapporteringen i stigende grad er sammenlignelig og i tråd med andre internationale forpligtelser.

119. EU og dets medlemsstater vil integrere 2030-dagsordenen og støtte brugen af indikatorer for mål for bæredygtig udvikling til at måle udviklingsresultater på landeniveau. Navnlig kan indikatorer for mål for bæredygtig udvikling fremme og befordre en fælles resultatorienteret EU-tilgang, som fremmer rapportering af harmoniserede resultater på partnerlandniveau, herunder resultatrammer på partnerlandniveau, hvor de findes.
 120. EU og dets medlemsstater vil udarbejde en fælles sammenfattende rapport om konsensusen om udvikling, herunder virkningen af deres indsats til støtte for 2030-dagsordenen i udviklingslandene som bidrag til EU's rapportering til FN's politiske forum på højt plan, når dette afholdes for statsoverhoveder hvert fjerde år. Denne rapport vil gøre brug af og bygge på andre relevante EU-rapporter, f.eks. rapporter om resultater, ODA, ansvar i forbindelse med udviklingsfinansiering, udviklingsvenlig politikkoherens, og på overvågning af målene for bæredygtig udvikling i en EU-kontekst.
 121. EU og dets medlemsstater vil styrke udviklingslandenes statistiske kapacitet, bl.a. gennem øget kapacitet til produktion og analyse af data med henblik på at levere oplysninger til politikudformning og beslutningstagning. Disse data bør så vidt muligt opdeles efter indkomst, køn, alder og andre faktorer og indeholde oplysninger om marginaliserede, sårbare og vanskeligt tilgængelige grupper, inkluderende regeringsførelse og andre spørgsmål i overensstemmelse med EU's rettighedsbaserede tilgang. Det vil også omfatte investeringer i stærkere statistiske institutioner på subnationalt, nationalt og regionalt plan og anvendelse af nye teknologier og datakilder. EU og dets medlemsstater vil opfordre deres partnerlande til at lade de marginaliserede samfundsgrupper blive hørt i forbindelse med overvågning af målene for bæredygtig udvikling og til at fremme konkrete mekanismer med henblik herpå.
 122. Uddannelse i og bevidstgørelse om udviklingsspørgsmål kan desuden spille en vigtig rolle med hensyn til at øge engagementet hos befolkningen og adressere målene for bæredygtig udvikling på nationalt og globalt plan og dermed bidrage til verdensborgerskab.
 123. Der vil blive foretaget en midtvejsvurdering af gennemførelsen af denne konsensus senest i 2024. Det vil blive vurderet, hvordan denne konsensus er blevet anvendt, og hvordan den har kunnet støtte gennemførelsen af 2030-dagsordenen. EU og dets medlemsstater vil systematisk måle fremskridt og justere deres indsats for at sikre, at deres udviklingssamarbejde, også gennem samarbejdets forbindelser til andre politikområder, fortsat støtter gennemførelsen af 2030-dagsordenen i udviklingslandene.
-

ISSN 1977-0871 (elektronisk udgave)
ISSN 1725-2393 (papirudgave)

Den Europæiske Unions Publikationskontor
2985 Luxembourg
LUXEMBOURG

DA